

ÉLETTÜNK

XX. évf. 6. szám (20. Jahrg., Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

1988 június

Bizzunk a kibontakozásban

Mit kíván a magyar katolikus egyház?

A szocialista országok egyházainak életéből az újságok naponta közölnek meglepő híreket. A Vatikán rendkívüli ügyekkel megbízott diplomatái állandóan tárgyalnak a megüresedett püspöki székek betöltéséről. Kormányok fogadják az ortodox, a katolikus és a protestáns egyházak püspökeit, hogy segítségüket kérjék a különböző társadalmi problémák megoldásában. Hazánkban is egyedülálló esemény történt ez év március 14-én: Grósz Károly miniszterelnök több magyar püspököt beszélgetésre hívott a parlamentbe.

A sok beszédből csak egyet közlünk, amelyből újból élénk társulnak a magyar katolikus egyház megoldásra váró problémái. Dr. Szendi József veszprémi püspök világos, bátor és őszinte beszédben kérte a kormány képviselőjét, adják vissza az egyháznak azokat a lelkipásztori lehetőségeket, amelyek nélkül nem tudja küldetését teljesíteni. A Magyarok Nagyasszonya és magyar szentjeink járjanak közbe, hogy azok az intézmények, amelyeket megszüntettek és azok a személyek, akiket igazságtalanul akadályoztak küldetésük teljesítésében, újra szabadon dolgozhassanak a magyar nép boldogulásáért! (P. Szöke János)

Tisztelt Miniszterelnök úr!

Köszönöm meghívását a találkozóra, bizalmával tisztelt meg minket püspököket, hogy megossza velünk gondjait és lehetőséget biztosítson gyümölcsöző együttműködésünkre. Ahhoz azonban, hogy soha vissza ne térhessenek a most már mindenki által sajnálatosnak tartott múltbeli események, tisztelettel kérem egy olyan új megegyezésnek az Alkotmányba vételét, és törvényerőre emelését az egyház és állam viszonyáról, amit a katolikus egyház részéről nem egy megfélemlített kalocsai érsek ír alá, hanem ami méltó egy 20. századi demokratikus államhoz, mely az Egyesült Nemzetek tagja. Szeretném hangsúlyozni, hogy ezzel az egyház nem kiváltságokat kér, hanem olyan emberi jogok törvényerőre emelését, amelyek biztosítják biztonságát és békéjét ahhoz, hogy minden akadálytól mentesen hatékony partnere lehessen az állami szerveknek hazánk és magyar népünk felemelkedésének és gyarapodásának szolgálatában. Tudjuk, hogy nagy gond a betegek, testi és szellemi fogyatékosok, az ifjúság, az alkoholizmus, a kábítószerélvezet, az öngyilkosságok, a széthullott házasságok országos problémája. Szabadjon ehhez felkínálnunk szerzetes rendjeink szolgálatát, akik több évszázados tapasztalattal bizonyítják, hogy ezen problémák megoldásában mennyire hatékony és áldásos a működésük. Ha manapság a peresztrojka, a glasznoszty és a desztalinizáció idején annyian részesülnek rehabilitációban, miért ne lehetne rehabilitálni az 1950-ben megszüntetett szerze-

tesrendeket. Ha már a rádió és televízió is beismeri, mennyire szégyenletes és embertelen volt a szerzetesek szétszórása, miért kell megállni ennek a ténynek a beismerésénél, de semmit sem tenni annak orvoslására. Ha ugyanis ez elmarad, az annyit jelent, hogy a sajnálkozás csak kényszerű képmutatás. Ha ma hazánkban lehetőség van arra, hogy akár a homoszexuálisok egyesületi engedélyért folyamodjanak természetellenes hajlamaik csoportos kiélésére, miért kell nemzetközi ügyet csinálni abból, hogy néhány vallásos férfi vagy nő szerzetesi közösségben élje meg vallásos igényét imádságban, tisztaságban, igénytelen szegénységben, hogy természetes csa-

tesrendeket. Szabadjon vallásos ifjúsági egyesületeket alakítanunk folyóiratokkal és összejöveteli lehetőségekkel. Kérjük, hogy senkit se érjen hátrányos megkülönböztetés azért, mert gyermekét hittanra járattja. Fájdalmas dolog, hogy intézményeink csak akkor adnak anyagi támogatást a lakodalomhoz vagy temetéshez, és csak akkor tekintik magukénak a megholtat, ha nem kérnek számára egyházi szertartást. Kérjük annak is lehetővé tételét, hogy egyházi középiskoláink annyi osztályban taníthassanak, ahányra beiratkozójuk van. Kérjük, hogy a sajtó, a rádió és a televízió a vallásos lakosság arányának és igényének megfelelő műsorokat adjon, és

Jó papokat!

Uram, adj jó papokat nekünk!
Ne olyanokat, amelyeket megérdemlünk.
A kik hivataluk fenségét átérzik
És azt nem saját fényüknek tekintik;
A kik Neked szolgálni szeretnének
És nem uralkodni akarnak helyetted;
A kik a Te igazságodat hirdetik
És nem saját igazságukat terjesztik;
A kik a Te akaratodat mutatják
És nem a sajátjukat erőltetik ránk!
A kik nem szégyellnek Rólad mindenütt beszélni,
De tudnak tapintatosan magukról hallgatni;
A kik nem akkor nyugtalanok, ha Miattad éri őket bántás,
Hanem mikor miattuk Téged ér. ócsárlás;
A kik hiszik mindazt, amit tanítottál
És azt nemcsak velünk elhitetni akarják;
A kik nem velünk versengve gyűjtik az anyagiakat,
Hanem velünk együtt járnak a göröngyös utakat.
Végül kérünk, Urunk, engedd megérteni,
Hogy ők is csak emberek s
Hogy ők is minél jobban megértsék:
Mi bennük keressük jószágos arcod fényét!

Egy dunántúli kisközösség plébánia-termének falán van kifüggesztve a közölt „kérés”, amelyet az Életünk egy olvasója másolt le és küldött hozzánk.

ládi életükről lemondva a magyar nép nagy családjának szentelje tehetségét és munkáját. A fent jelzett országos problémák elleni eredményes küzdelemre a plébániák épületéhez kötött világi pap-ság képtelen. De a szerzetesek még ma, 38 évvel a feloszlásuk után is, sok jó szolgálatra lennének képesek, ha ezt számukra lehetővé tennék szerzetesrendjük helyreállításával.

Kérem tessék odahatni, hogy az egyházak szabad működése ne csak a templom falain belül, de azokon kívül is biztosított legyen. Ne féljenek tőlünk, mi nem fegyverekkel és erőszakkal, hanem a szellem és a szeretet erejével szeretnénk népünk javát előmozdítani. Szabadjon kérni, hogy az egyház szabad kezét kapjon az ifjúsággal való foglalkozásra. Kérjük, hogy minden beiratkozási procedúra nélkül hitoktathassunk és ahhoz tetszés szerint használhassunk szemlél-

hogy a nyilvánvaló, téves, vagy rosszindulatú tömegkommunikációs megnyilvánulások megcáfolására, vagy az ellenük való védekezésre az egyházak is megfelelő nyilvánosságot és lehetőséget kapjanak. Kérem szüntessék be a papi békemozgalom tájékoztató jellegű úgynevezett „békegyűléseinek” szorgalmazását, mivel ezeken semmi több nem hallható, mint amiről a sajtóból, a rádióból vagy a televízióból már értesültünk. Megalázó annak még a látszata is, hogy amit egy segédmunkás e három hírközlő forrásból megértett, azt a főiskolát végzett papoknak még egyszer el kell magyarázni időt és pénzt pocsékolva, pedig most mindkettővel meg kell tanulni takarékoskodni. Ezzel szemben kérem, hívjanak meg minket minden olyan megbeszélésre, ahol megtárgyalhatjuk, mit tehetünk a szegényekért, a munkanélkü-

(Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

A 11. ÉVKÖZI VASÁRNAP
(június 12)

„Az Isten országa olyan, mint amikor az ember magot vet a földbe. Utána... a mag kicsírázik, szárba szökken, maga sem tudja, hogyan.” (Mk 4,26-27)

Aki nem vet, nem is arat — aztán koldul, vagy éhenhal. Az ember lelegelemből szükséglete kenyerét biztosítani. Ritkán gondol a mai ember arra, hogy lelkének is szüksége van „kenyérre”. Lelki vetésre és lelki aratásra.

Ha az ember eljut a kérdésig: „Mit vessek lelkemnek?” — meg fogja találni Krisztusnál az „alkalmas” vetőmagot.

Persze, aki szektáknál keresi...

Sem az ember nem tudja, sem a mag, mi adja az életerőt, és a növekedést. Ezt Isten tudja valóban. Ő, az Élet Ura szórta be a földet étellel. Lelki étellel is.

A 12. ÉVKÖZI VASÁRNAP
(június 19)

A viharban a tanítványok felkeltették Jézust: „Mester, nem törödsz azzal, hogy elveszünk?” (Mk 4,38)

A viharba került tanítványoknak nem volt elég, hogy látták Jézust. Azt hitték, elnyeli őket a viharzó tenger. Felháborodtak Jézus „viselkedésén”. Ez ma is előfordul...

Erőteljes szemrehányást tesznek Jézusnak: hogyan fordulhat elő, hogy nem törődik velük? Hiszen életük forog kockán! — Hányszor hallunk, vagy tesszünk mi is hasonló kijelentést?

Hitük nem bírta elviselni, hogy az alvó, „hallgató” Jézus nem siet azonnal segítségükre. Pedig Jézus hallgat időnként. Ki kell várjuk, — hitünkkel — amíg „fölbred” és segítségünkre siet...

A 13. ÉVKÖZI VASÁRNAP
(június 26)

Odajött hozzá egy Jairus nevű zsinagógai előljáró. Lábához borult és esedezve kérte: „A kislányom halálán van. Jöjj, tedd rá kezedet, hogy meggyógyuljon.” (Mk 5,22—23)

A Jézus név hallatára a gondterheltek, a szenvedők szíve hangosan kezdett verni. Azonban a gondnélkülieknek is megdobbant a szívük — kivéve ellenségeit. — Bennünk miért nem kelt semmilyen érzést Jézus neve? Oly távol kerülünk tőle?

Ahol Jézus elhaladt, oda tódultak mindenfajta földi gyötrelmek kínzottjai és kérték segítségét. Az ilyen szívből — és hitből jövő kérésnek — általában — Isten sem tud ellenállni.

(Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

A reinkarnáció tana a kereszténység első századaiban

Manapság azok, akik a reinkarnációval rokonszenveznek, sokszor azt állítják, hogy az egyház kezdetben nem vette el ezt a tant, hanem csak idővel fordult ellene. Ez az állítás teljesen hamis és a történelmi tények nem ismeréséből ered.

AZ EGYHÁZ KEZDET ÓTA ELVETETTE A REINKARNÁCIÓ TANÁT

A görög-római világban — mely az első századokban az egyház természetes milióját alkotta — a reinkarnáció tana ismert volt ugyan, de egyáltalán nem tekinthető általánosan elfogadott, uralkodó nézetnek. Már Arisztotelész, — aki Kr. e. a negyedik században élt — élesen rámutatott a lélekvándorlás tarthatatlanságára. Lucianus — élt Kr. e. a második században — szatíráiban maró gúnnyal kipellengérezte azokat, akik hisznek a lélekvándorlásban. A keresztények, akik hitüket az ószövetségi és újszövetségi kinyilatkoztatásból merítették, egyöntetűen elvetették a reinkarnációt. Ez annál is inkább meglepő, mert különben hajlandók voltak a filozófusok nézeteit elfogadni, ha nem mondtak ellene a kinyilatkoztatott hitnek. A reinkarnáció egyetemes és masszív elvetése abban leli magyarázatát, hogy az egyház e tant a keresztény hittel nem tartotta összegeztethetőnek. Nyssai S. Gergely — meghalt 394-ben — fölállította azt az elvet, hogy a pogány filozófusoktól csak azt szabad átvennünk, ami nem ellenkezik keresztény hitünkkel. Szerinte átvehetjük tőlük a lélek halhatatlanságának a felfogását, de nem tehetjük magunkévá a lélekvándorlás hitét. S már jóval előtte Origenész — élt a harmadik században — a Celzusz elleni írásában a lélekvándorlást értelmetlennek mondotta és céljául tűzte ki, hogy a keresztényeket, akik hisznek benne, ettől a pogány agyrémtől megszabadítsa.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

A beteghez-jövetel és a kézrátétel volt az előfeltétele az isteni hatalom működésének. Bennünket is megerősít a bér-málásra eljött püspök. Reánk teszi kezét és imádkozik értünk. Mit kezdünk ezzel a megerősítéssel?

A 14. ÉVKÖZI VASÁRNAP (július 3)

Jézus Názáretben tanított a zsinagógában. Sokan hallgatták... és megbotránkoztak benne" (Mk 6,2 és 6,4)

Szülővárosának lakói a hitetlenség magasiskoláját mutatták be ország-világ előtt mind a mai napig. A názáreti-minőségű hitetlenek sem fogták ki a mai napig sem. Még nem vették észre: hiányzik belőlük valami isteni...

Hit nélkül értelmetlen időpocsékolás hallgatni Jézust. A hitetlenek nem is Őt keresik.

„Hogy mer ez a Jézus, akit ismerünk — engedélyünk és beleegyezésünk nélkül — csodákat művelni? — így botránkoztak.

Úgy kell nekik!

Isten nem kéri ki „engedélyünket” működéséhez. Akkor sem, ha ez egyeseknek rosszul esik.

Igaz, Origenész később abba a gyánuba került, hogy maga is kedvez a lélekvándorlás elméletének. Sajnos azok a szövegek, melyek ezt bizonyítanák, elvesztek. Mivel azonban egyes műveiben oly határozottsággal elveti a reinkarnációt, alig képzelhető el, hogy más műveiben ugyanezt az elméletet tanította volna. Annyi igaz, hogy a lelkek teremtése dolgában az egyház hitétől eltérő nézetet vallott. Míg az egyház szerint Isten az egyéni lelkeket a testtel való egyesülés pillanatában teremti, Origenész úgy tartotta, hogy Isten kezdetben, azaz az anyagi világ teremtése előtt hívta létebe az összes szellemi lényeket s hogy csak később egyesítette azokat, akik a testen kívüli életükben véteztek, az anyagi testtel. Origenész e felfogásában csakugyan eltért az egyház hitétől, de nem a reinkarnációt, hanem a már előzetesen élő lelkeknek a büntetés-képpeni inkarnációját tanította. Szavai félreérthetőek voltak s azt a látszatot kelthették, mintha a lélekvándorlást tanítaná. Ám bármi is volt Origenész és követőinek a tanítása, az egyház elítélte Origenésznek a lelkek teremtésére vonatkozó nézetét (DS n. 403).

A REINKARNÁCIÓ ÉS A GNOSZTICIZMUS

Ha igaz is, hogy a tanítóegyház elvetette a reinkarnáció tanát, mégis voltak keresztények, akik főleg a gnoszticizmus hatása alatt magukévá tették a lélekvándorlás hitét. E tan komoly veszélyt jelentett a keresztény hit számára, mert kétségbe vonta az emberi élet egyszerűségét és a halál utáni jutalom vagy büntetés véglegességét. Veszélyes volt e tan azért is, mert a keresztény hit szavait megtartották, de más értelmet csempésztek beléjük. Így beszéltek a megváltásról, de a reinkarnáció törvényétől való felszabadulást értették azon. Beszéltek a tisztulás szükségességéről, de nem a bűntől, hanem az anyagtól való felszabadulásra gondoltak. Beszéltek Krisztus megváltói művéről, de úgy értették, hogy Krisztus titkos ismeretét („gnozist”) hagyott ránk, s hogy ez szabadít meg minket a reinkarnáció törvényétől.

Hasonló tünetnek vagyunk tanúi századunkban a modernizmus terjedésében, mely a század elején és részben a zsinat utáni időben lábra kapott. A szavak megmaradnak, de más értelmet nyernek. Egyes teológusok beszélnek a megváltásról, de nem a bűntől, hanem a politikai vagy gazdasági zsarnokság alóli felszabadításra gondolnak. Szó van még az örök életről — bár diplomainkban egyre ritkábban beszélnek róla —, de ezen esetleg csak a lelkiismeret boldogító nyugalomát értik. Beszélnek Krisztus feltámadásáról, de úgy magyarázzák, hogy Jézus nem a valóságban, hanem csak apostolai hitében támadt fel. Tartanak még miséket, de ezek áldozat jellege egyre inkább elhalványul, inkább embertársi szeretetlakoma lesz belőlük. S a hívek sokszor nem veszik észre, hogy e hangzatos szavak már nem az egyház teljes hitét, hanem felhígított, eredeti értelmétől megfosztott hitet tartalmaznak. Sokszor nem is az kifogásolható amit a hit és katekizmus tanítói mondanak, hanem amit elhallgatnak. Lényeges dogmatikai igazságok, erkölcsi törvények elhallgatása idővel azok tagadására vezethet.

A gnosztikusok általában azt tartották, hogy a rossz isten, az ószövetség istene teremtette az anyagi világot. Karpokratész szerint — élt a második században — Jézus is ennek az istennek volt a teremtménye, de a megkeresztelése pillanatában Krisztus, egy isteni lény szállt le rája, anélkül, hogy tanítványai tudták volna. A keresztén Jézus halt meg, de Krisztus föltámasztotta

A Szent Gellért ereklyéről

Olvasói levél

Először is nagyon szépen köszönöm a lapot, amit küldenek. Általában örülök a cikkeknek, kicsit belelát az ember a kint élő magyarok gondjába, világába.

A XX. évf. 2. szám, az 1988 februári egy helyén azonban nem egészen tetszik. Haas György aláírásával számol be Fogolyán Miklós, azaz Lukács atya életéről, dolgairól. Többek között, hogy a Szent Gellért ereklyék hazaszállításán mit „fáradozott”. De „... nem járt eredménnyel, mert a magyar hatóságok elzárkóztak megvalósítása elől.” Máshol fogalmazta ő már élesebben is: ti. az ereklyéket kidobták, méltatlan körülmények között van a Murány szigeten... Elődöm, dr. Udvardy József megyéspüspök pontosan utána járt a dolgoknak. Jelezte a pátriárkának, hogy méltatlanul bánnak Gellért ereklyéjével és szeretné, ha a szegedi püspökség haza hozhatná. A velencei pátriárka felháborodásában nem is válaszolt. Egyide-

jűleg írt az ottani plébánosnak is, aki-nél közben a pátriárka is „érdeklődött”, ő válaszolt, hogy méltó helyen van az ereklye, nincs kidobva, nincs félretéve és természetesen így nem is kívánják átadni. Püspök elődöm olasz útján el is ment, maga is látta az ereklyét, méltó helyét, tiszteletét. Lehet, hogy kérésünkre egyszer lemondanak az ereklyéről, lehet, hogy haza lehet majd egyszer hozni, de ennek legnagyobb akadálya épp ez a szerzetes, aki „nem igaz állításával” ti., hogy az ereklyét méltatlan körülmények között őrzik, oly levél megírására „vette rá” elődömet, ami nem az ügy szolgálata, hanem elrontása volt. Az állami hatóságokig ez az ügy még nem is került.

Mindezeket csak elődöm, dr. Udvardy József igazolására és a felvetett kérdés jelen állapotára írtam.

Gyulay Endre

Szeged-csanádi püspök

Az októberi római zarándoklat

A meghírdetett római magyar zarándoklat — tanúságtétel lesz első királyunk mellett és fiú ragaszkodásunk kifejezése Szent Péter utódához. A zarándoklat a világon szétszóródott magyarok világtalálkozójának ígérkezik, amelyen ott lesz több magyarországi püspök és hívő. Magyar főpásztorok érkeznek a szomszédos országok zarándokaival és Rómába várjuk nyugati magyar testvéreinket főpapjaik és papjaik kíséretében.

1988. október 5-én, 11 órakor, általában pápai kihallgatás. (Külön magyar ki-

25 ÉVE JELENT MEG A „PACEM IN TERRIS”

1963. április 11-én tették közzé XXIII. János pápa „Pecem in terris” kezdetű körlevelét. Ez volt a „béke pápájának” — ahogy nevezték — mintegy hatyúdala: két hónappal később már halott volt. A körlevél világszerte hatalmas visszhangot keltett, a New York Times később azt írta róla, hogy ez az enciklika „századunk valóban nagy dokumentumai közé tartozik”. A pápa — a történelemben először — nemcsak az egyház felelőseihez fordult körlevele kezdetén, hanem „minden jóakarát emberhez”. Ennek megfelelően hívők és nemhívők nagy figyelemmel olvasták és az ENSZ központjában is bemutatták. Legfontosabb kijelentései az emberi jogokra, és a leszerelésre vonatkoznak; a pápa már akkor követelte az atomfegyverek betiltását.

Pozitív módon fogadták az enciklikát az ún. szocialista országokban is, éppen a pápa ama felhívása alapján, hogy keresztények és nemkeresztények működjenek együtt a béke érdekében. Nem kétséges, az enciklika alapelvei ma 25 év múltán is érvényesek. Aki józan realizmussal akar munkálkodni a béke megteremtésén, az a körlevélben sok hasznos elvet és támpontot fog találni.

hallgatásról tárgyalunk.) **17 órakor** főpapi szentmise a St. Giovanni in Laterno bazilikában. **Október 6-án, 11 órakor,** főpapi szentmise a Szent Pál bazilikában. **17 órakor,** magyar papok és szerzetesek találkozója. **Október 7-én, 11 órakor,** főpapi szentmise a S. Maria Maggiore bazilikában. **16 órakor,** igeliturgia a S. Domitilla katedrálisában. **Október 8-án, 11 órakor,** főpapi szentmise a Szent Péter bazilikában.

Az egyéni zarándokok igénybe vehetik, előzetes bejelentés után, a Szt. István Házat: Via del Casaleto 481, I-00151, Roma, ☎ 06/537 3319 vagy a Villa Mater Redemptoris zarándokházat, Via Francesco Tamagno 38, I-00134 Roma, ☎ 06/627-7953.

Szeretettel hívok és várok az európai lelkészek nevében minden zarándokot:

P. Szőke János SDB

BIZZUNK A KIBONTAKOZÁSBAN

(Folytatás az első oldalról)

liekért, az elhagyottakért, a rászoruló-kért, mert szerintem ez az igazán papoknak való és nem mondvacsinált békemunka. Ehhez viszont tessenek megengedni, hogy bejárassunk a kórházakba, szociális otthonokba, nevelőintézetekbe, fegyházakba, hogy lelki beszélgetésekkel, valamint diszkrét szentségkiszolgáltatásunkkal segítsük elő az emberek megbékélését az Istennel és egymással.

Tisztelt Miniszterelnök úr! Meghívójában véleményemet és javaslataimat tett szett kérni, én őszintén, félelem nélkül mondtam el azokat, mert tömegkommunikációs megnyilvánulásával rokonszenvet és bizalmat keltett bennem. Ezért remélem, hogy szavaimat nem negatív kritikának, hanem építő szellemű, segíteni akaró javaslatoknak veszi, amiket ezért bizalommal terjeszték elő, alkalmas intézkedéseinek meghozatalához magyar hazánk és népünk javára.

KÖZI HORVÁTH JÓZSEF:

A budapesti Eucharisztikus Világkongresszus 50. évfordulója

A Budapesten 1938-ban megrendezésre került XXXIV. Eucharisztikus Világkongresszus 50. évfordulójának a megünneplésére készülődünk, amelyről a római szakember, P. Barbera, azt állította, hogy – bár sok hasonló világgyűlésen vett részt, de a budapestihez fogható sehol sem látott. Ugyanezen a véleményen volt Pacelli bíboros államtitkár is, aki XI. Piusz pápa legátusaként vett részt a kongresszuson.

A kongresszus emblémája

A világkongresszus sikere, a hívők lelkes és tömeges részvétele a májusvégi ünnepségsorozat eseményeiben elsősorban a gondos lelkipásztori előkészítés eredménye volt. Az előkészítés már 1937-ben megkezdődött és két irányú munkát végzett: a technikai és a lelkipásztori munkát. A lelkipásztori előkészítésről túlzás nélkül elmondható, hogy hozzá hasonló, szélesszórású, az egész népet átfogó és átjáró lelki megmozgatás még nem volt az eucharisztikus világkongresszusok történetében. Nemcsak a fővárosban és környékén, hanem a vidéki városokban és ipartelepeken, a legeldugottabb bányai falvakban és alföldi tanyaközpontokban is lelki gyakorlatokat és az Oltáriszentség témakörével kapcsolatos előadásokat tartottak. Még pedig külön-külön az ifjúságnak, a felnőtteknek és a különböző foglalkozásbeli csoportoknak.

A pesti Ganz gyár dolgozói szintén a munka után jöttek össze az egyik közeli templomban.

A világkongresszuson jóval kevesebb külföldi zárandok vett részt, mint amennyire a rendezőség számított. Elmaradásuk oka Hitler tilalma volt, aki rossz néven vette XI. Piusz pápának a nemzeti-socializmus világnézetét és erőszakos külpolitikáját elítélő körlevelét és ezért a német és az osztrák katolikusoknak Budapestre való utazását megtiltotta.

A budapesti Eucharisztikus Világkongresszus programjának gazdagságával, változatosságával és színességével felülmúlta a hasonló jellegű külföldi rendezvényeket. Részletekbe nem bocsátkozhatunk. Feltétlenül ismertetni kell azonban a Világkongresszus felejthetetlenül szép főeseményeit: a dunai szentségi hajókörmenetet, a férfiak éjjeli szentmiséjét, Pacelli bíboros államtitkár miséjét XI. Piusz pápa rádiószózatával és a Világkongresszust befejező, Magyarországon még soha nem látott méretű, a pesti bazilikából a Hősök terére vezető körmenetet.

A dunai hajókörmenet, amelynek útvonala az Eötvös-téri állomástól a Margitsziget megkerülésével a Horthy Miklós hídig (ma Petőfi-híd) és onnan vissza a kiindulási pontig vezetett, az első kongresszusi napnak, Áldozócsütörtök estjének volt a nagy eseménye.

Az Erzsébet és a Ferenc József híd (ma Szabadság híd) közti pesti Dunaparton álltam a csöndben és fegyelmeltemen várakozó tömeg közé beékelődve. A Dunára néző középületek és a hidak fényárban úsztak. A bérpaloták ablakaiban gyertyák égtek. A Gellérthegy tetejéről időnként fényoszlopok pásztázták végig a folyót, mintha csak el akarták volna simítani a hullámokat az Oltáriszentség kenyérszíne alatt közeledő isteni Megváltó előtt.

Elsőnek egy kisebb csavargózós tüntelő a Dunára boruló esti homályból, or-

oltáriszentséggel, a pápai legátussal és asszisztenciájával. A hajó orrában 12 ezüstharsonás állott. Az Oltáriszentség díszőrségét az alsó fedélközön köröskörül felállított koronaőrség, palotaőrség és díszruhás hajdúk adták.

Az Oltáriszentséget vívő „Szent István” után még két kisebb hajón polgári és katonai küldöttségek helyezkedtek el. A vízi körmenetet egy csavargózós zár-

ta be, amelyen, mint az első gőzösön, óriási, kivilágított kereszt ragyogott.

A Duna két partján levontekorú fiatalok, egyetemi hallgatók, középiskolás diákok, tanoncok és munkásfiúk ezrei álltak lobogó fáklyákkal kezükben. Mögöttük pedig a beláthatatlan embersokaság. De nem passzívan báméskodó embertömeg, hanem mélyen meghatott közösség, amely buzgón és lelkesen együttimádkozott és együtténekelt a hangszórókon át közvetített előimádkozó és előéneklő kórusal.

(Folytatás a következő számban)

Június ünnepei

Június első hetében vértanú szentek nevét találjuk a naptárban. A hónap első napján Szent Jusztint ünnepeljük, a mártírhalál 165-ben érte Rómában.

A római kánonban is szerepel Marcellin és Péter vértanúk neve, az ő ünnepük június 2-án van. Diocletianus császár keresztényüldözésének lettek áldozatai.

Június 5-én Szent Bonifác ünnepét üljük, akit a germánok apostolának tartanak. Angliából származott, az Exeter-i bencés kolostor szerzetese volt, innen indult a kontinensre hittérítő útjára. Az ő nevéhez fűződik Passau, Regensburg, Salzburg, Freising, Eichstätt, Fulda püspökségének alapítása, illetve újjászervezése. A frízek gyilkolták meg missziós útján 754-ben. A fuldai dóm kriptájában őrzik ereklyéit.

Június 6-a Szent Norbert napja, az ő nevéhez fűződik a premontrai rend alapítása. Az északi Rajnavidéken született 1080-ban. Vidám és szabadon életmód után tért meg, és 35 éves korában szentelték pappá. Missziós tudattal, vándorprédikátorként járta szülőföldjét és később Franciaországot. Prémontré völgyében gyűjtötte össze az első szerzetesi közösséget és ez a hely lett a névadójuk is. Magyarországra még a rendalapító életében eljutottak a premontraiak és 1130 után egyik prépostságot a másik után alapították. A jászói és csornai prépostságuk egészen az egyházi rendek feloszlásáig fennállt.

Június 8-a Prágai Boldog Ágnes ünnepe, akinek édesanyja Árpád-házi királylány volt, III. Béla leánya, apja pedig Ottokár cseh király. Így Ágnes a Hradcsin várában született 1205-ben és mint klarissza apáca halt meg 1282-ben. A cseh katolicizmus legnépszerűbb nőalakja.

Június 13: Páduai Szent Antal (1195–1231) ünnepe. „Ő az Egyház fő alamiznamestere” – írja róla Bálint Sándor. Páratlan népszerűségéért valóban az egész világ szentje. Tiszteletének első nyoma hazánkban IV. Béla király családjában tűnik fel. Tőlük származik az a házioltár (1253), amelyen az Árpád-ház szentjei mellett Szent Ferenc és Szent Antal alakját is megtaláljuk. Kultusza különösen a 15. század óta terjedt el nálunk. Ünnepe a liliumnyílás idejére esik, és sokszor ábrázolják alakját liliummal a kezében, – így magyarázható, hogy a szegedi tanyavilág öregjei a liliumot ma is „szentantalvirágnak” nevezik. A ferences templomokban az ő tiszteletére ezt a gazdag szimbolikájú virágot meg is szentelték és ebből alakult ki a hazánkban is elterjedt szokás: gyermekek liliumos körmenete Szent Antal napján.

Június 15-e még Boldog Jolánta ünnepe is, aki IV. Béla leánya és Szent Margit testvére volt. Mint a pomerániai herceg felesége és három gyermek anyja, kitűnt életszentségével, hercegi ura

halála után mint apáca fejezte be életét 1298-ban. XII. Leó pápa avatta boldoggá 1827-ben.

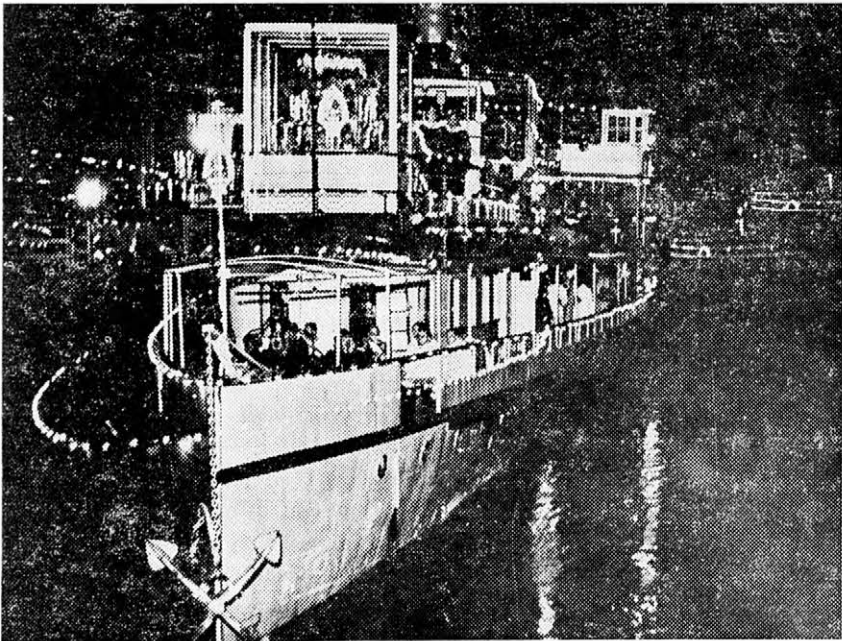
Szent Alajos ünnepe június 21. A 16. században élt, a mantuai fejedelmi család sarjaként uralkodás várt volna rá, de 17 éves korában elfordult a világtól és a jezsuiták római noviciátusába lépett. Fiatalon, 23 éves korában halt meg, áldozatos életét hamar befejezte a Rómában dülő ragály. A fiatalság védőszentje lett, tiszteletét hazánkban a jezsuita rend terjesztette el. Szenttéavatása (1726) alkalmával fényes ünnepségeket tartottak a jezsuita kollégiumokban Kassán, Komáromban, Pécsen, Trencsénben, Selmecbányán, és Ungváron.

Június 24 Szent Iván napja: Keresztelő Szent János születésének ünnepe. A nyelvünkben máig élő Szent Iván név még a bizánci egyház hatását mutatja. A nyári napfordulatot ősidőktől fogva minden nép számontartja, és többnyire lángoló tűzzel ünnepli. Ezt az archaikus szokást építette az Egyház az esztendő liturgikus rendjébe a Szent Iván napi tűzszenteléssel. Keresztelő János tiszteletét hazánkban már a középkortól kezdve számtalan emlék hirdeti. Templomokat emeltek neki, helységnevek sora emlékeztet rá, de városok címerében, pecsétjén is szerepel alakja (Nagyszombat). Telegdi Miklós 16. századi főpap így ír: „János születésének öröme szoktanak Szent Iván estin szeretesztén tüzet rakni. Mintha még most is örvendeznének neki, hogy Szent Jánost Isten e világra küldötte.”

Június 27 László királyunk ünnepe. Ő a magyar lovagkor eszménye, népmondáink hőse, talán a legnépszerűbb magyar szent. Lászlóban a harcos nomád férfieszmény és az európai keresztény lovag alakja ötvöződött egybe. A középkor hazai mondái és legendái talán egyetlen szentünket sem magasztalták annyit, mint őt. Az Egyház 1192-ben avatta szentté. Akarata szerint a váradi székesegyházban temették el és már temetéséről is csodás eseményeket jelentenek a krónikák. Koponya ereklyéjét, a híres Szent László hermát Győrben őrzik. Nevét, tiszteletét hirdető helyneveink hosszú sora hirdeti. Erdélynek régi pátronusa.

Június 29-én Péter és Pál ünnepe, az apostolfejedelem és a népek apostolának együttes napja, amely a hagyomány szerint római vértanúságuk napja is, a 67. évben. Tiszteletük hazánkban a kereszténységgel egyidős, már 1009-ben a pécsi székesegyház és egyházmegye égi pártfogói és róluk neveztek el az 1012-ben alapított óbudai prépostságot is. Szent Péter mestersége szerint halász volt, így érthető, hogy a halászok céhje országzerte védőjét tisztelte benne, zászlójukat, céhpecsétjüket az ő alakja díszítette. Péter–Pál napját még a nagyvárosi köztudat is az aratási idő kezdetének tartja.

András Mária

Az Oltáriszentséget vívó „Szent István” a hajókörmenetben

Külön meg kell említeni azt is, hogy nemcsak az állami és városi hatóságok, hanem az áruházak vezetői is időt és helyiséget bocsátottak rendelkezésre, hogy tisztviselőik, alkalmazottaik és munkásaik az előkészítő vallásos jellegű rendezvényeken résztvehessenek.

„Ez a mozgalom – emlékezik vissza Varga László jezsuita atya, a lelki előkészítés fáradhatatlan munkása –, az egész hívő népet megragadta, pedig sokszor igen nagy áldozatot követelt. Például Rudabányán a misszió idejére nem állhatott meg az üzem, tehát reggel korán, meg este későn volt az elmélkedés.

rában a kivilágított körmeneti kereszttel. Mellette jobbról és balról, de valamivel hátrább, mint két ministráns, két kisebb hajócska haladt, fedélzetükön egy-egy hatalmas égő gyertyával. Utánuk az első személyszállító, a „Leányfalu” következett harsonásokkal és külföldi apácavendégekkel.

A második hajón, a „József főherceg”-en foglaltak helyet – arccal a menetiránynak – liturgikus ruháikban a papi dignitáriusok.

Harmadikként jött a legnagyobb hajó, a „Szent István”, első fedélzetén magas, üvegfallal védett emelvényen, az

DR. CSERHÁTI FERENC (München):

Vallomás Márton Áronról

Magyarország egyetlen magánzsinbáza, a Jurta Színház, a Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom müncheni csoportja szervezésében április 24-én este bemutatta Erdély legendás püspökének, Márton Áronnak életét Domokos Pál Péter szövege és a püspök egykori tanulmányai és megnyilatkozásai alapján. Az estét Márton Áron egykori papnövendéke és tanítványa, dr. Cserháti Ferenc, a müncheni Magyar Katolikus Misszió plébánosa vezette be az alábbi közvetlen szavakkal:

Mit is mondhat az ilyen nagy ember árnyékában felnőtt kis diák és papnövendék? Pár órája érkeztem haza Beierbachból, ahol lelki hétvégét töltöttem 18 lelkes müncheni magyar fiatalal. Meglepetésemre hallom, hogy bevezető beszédet kell tartanom ezen az emlékesten.

Arra gondoltam, hogy Márton Áronról szólva három dolgot feltétlenül ki kell emelnem. Valóban szólhatok róla, mert egy ideig közelében éltem, személyes szolgálatában álltam. Nemcsak szemnáriuma papnövendéke voltam, de püspöki miséinek ceremonáriusa is. Így többször érintkeztem vele közvetlenül, szobájába is bejárásom volt. Több éven keresztül magam gondoskodtam püspöki miséinek előkészítéséről.

Milyen volt Márton Áron mint ember? Válaszként felidézem egyik kis emlékezetem vele kapcsolatosan. Egyszer elmentem hozzá. Valamilyen könyvet kerestem. Csak neki volt meg. Közismeretben abban az időben Romániában nem adtak ki vallásos könyveket. Nyugatról sem érkezhettek ilyenek. Márton Áron mégis hozzájutott a teológiai és lelki könyvekhez. Erről a Bukarestben székelő nyugati országok követségei gondoskodtak. De a könyvek bejuttatására akadnak más utak is. Ő aztán ezeket a könyveket és szellemi kincseket szívesen adta tovább másoknak olvasni. Beléptem hozzá és előadtam kérésemet. „Gyere fiam, keressük meg” — válaszolt. Általában „fiam”-nak szólított bennünket, és mi ennek örvendtünk, mert ő valóban atyai szeretettel gondoskodott rólunk. Az öreg püspök aztán, a törékeny ember, akiből mindig valami fölséges szellemiség áradt, — ma is látom szép ősz haját, nyílt és velőig ható tekintetét, jóságos szemét, melyekből sugárzott a tiszta lélek — nem tudom kellőképpen leírni, nem vagyok költő, sem festő, annyi viszont bizonyos, hogy lebilincselő hatást tett bárkire, aki közelébe került, s ez az öreg püspök fekete reverendáját felhúzva letérdelt úgy mint bárki más közönséges halandó és kereste tanítványának a könyvet. Amikor felajánlottam segítségemet megnyugtatót: „Hagyjad fiam! Én jobban ismerem, mint te”. Szavaiból sajátos melódia csengett. Talán ez a könyvespolc előtti kicsi meghajlás és szolgálat is rámutat arra a szolgálatra, amelyet ez a kimagasló egyéniség népéért és nemzetéért tett.

Erdély helyzete közismert. Ismerjük ottani testvéreink problémáit. Magam is közülük származom. A közelmúltban találkoztam velük. Személyes tapasztalataim alapján ismerem sorsukat. Annak előtte, míg Márton Áron élt, sem volt valami rózsás a helyzetük. Ő a maihoz ha-

sonló súlyos helyzetekben mindig kiállt népéért és népe hitéért. Népét úgy szolgálta mint a két világégés óta Erdélyben senki.

Ismerem őt nemcsak mint embert, de mint tanárt is. Szociológiára és homeopatiára, papi viselkedésmódozatokra, a szociális kérdések megoldási módszereire, az állam és egyház közötti kapcsolatok zsinati szellemben történő békés megoldására tanított. Mindezt szerencsém volt Márton Árontól tanulni. „Fiaim — nem egyszer mondta — az Ige még életünk árán is hirdetni kell. Jegyezzétek meg: nektek, mint jövőbeli lelkipásztoroknak, mindig az elnyomottak oldalán van a helyetek.”

Tanár volt. Elsősorban keresztényeket nevelt belőlünk, keresztényeket, és arra tanított minket, hogy életünket is adjuk oda őseink hitéért, népünk nyelvén és szokásainak továbbadásáért. Meghagyta, hogy őrizzük azt a hagyatékot, amelyet ez a nép a Kárpátok igazi medencéjébe beszorítva, a Kárpátok kanyarulatába bekerítve több mint ezer éven keresztül őrzött és ápolt.

Harmadszor Márton Áron bölcs főpap. Amikor több év után börtönéből kiszabadult, hazatérve rettenetes állapotokat talált egyházmegyéjében. Börtönzésének ideje alatt papjai közül többen meginogtak, tévútra tértek. Sokan azonban kitartottak, hűséges papok maradtak. De voltak olyanok is, akik — mondjam ki — „a béke papok” mozgalomhoz csatlakoztak, elfoglalták irodáját, beültek székébe és olyan (idegen) irányítás alá vetették magukat, amelyet egyházi személynek soha semmi körülmények között sem szabad elfogadni. Így akkoriban az a monda járta, hogy mikor Márton Áron börtönéből kiszabadult, senki sem ismerte meg, csak kutyája futott eléje, nehogy elmondhassák később: még csak a kutya sem fogadta. Ennek ellenére Márton Áron nem büntetett, nem állt bosszút, nem suhogtatta az anatómia ostarát a székét bitorlók hátán, nem függesztette fel őket, nem dobálta ki őket, átkot sem mondott rájuk. Készségesen megbocsátott minden bűnbánó és megtérő papnak. Elvárta, hogy belássák hibáikat és felzárkózzanak mögéje. Főpap volt. Másféleképpen is eljárhatott volna. Hatalma is megvolt hozzá. Nem ezt tette. Főpapként is embertárs maradt, paptárs, aki mindig segíteni akart és azon fáradozott, hogy előbbre vigye papjai és egyházmegyéje sorsát.

Amikor most itt órá emlékezünk, nem feledkezhetünk meg Márton Áron hazájáról, az Erdélyországban felkavart nemzetiségi kérdésekről, az erdélyi magyarok és más nemzetiségek közismerten keserű sorsáról. Állapotuk az utóbbi időben nem európai népekéhez méltó. Márton Áron már az első román időben is átélte hasonló viszonyokat. Megoldási kísérleteit mégsem a gyűlölet diktálta. Igyekezett mindig tisztességes kapcsolatokat teremteni a hatóságok felé. Barátai között román papok és püspökök is szerepeltek, az állammal szemben tisztességtudó volt.

Márton Áron — egyelőre — talán nem szerzett olyan hírnevet, mint Mindszenty bíborosunk, Erdélyben azonban nekünk

GYERMEKEKNEK

Gyerekek, egy irtó érdekes történet akarok nektek elmesélni! (Hogy jól megjegyezzétek, hallgassátok majd meg a templomban június 19-én!) Jézus szép napokon nagyon szeretett a genezáreti tó partján üldögni, valamelyik domboldalon, a zöldben. Ilyenkor mindig sokan jöttek hozzá a környező falvakból, kérdezték, hallgatták — és ő soha senkit sem utasított el.

De gondolhatjátok, hogy estére kelve mennyire kifáradt már és szívesen hazament a másik partra, ahol rendszerint Kafarnaumban, Péter házában lakott. Kérte tehát tanítványait, hogy bárkájukban vigyék át a tavon. Nem díszes hajó volt ám az! Egyszerű nyitott ha-

lászárka, amivel Péterék halászni jártak. Hátról volt egy pad rajta, azon volt egy kitömött zsák, arra feküdt Jézus, párnát tett a feje alá és hamarosan elaludt.

De a genezáreti tó nagyon csalafinta ám! Szép nyugodtan terül el a lábaddnál — aztán hirtelen szél támad a dombok mögött, lerohan a tóra és magasra korbácsolja a hullámokat. Ilyenkor veszélyes dolog kinn lenni a vizen.

És képzeljétek, most is ez történt. Jézus békésen, mélyen aludt a bárka végén a padkán, a hullámok meg ide-oda csapkodtak, táncoltatták a hajót, elborították a csónakot, amelyik egyre jobban elmerüléssel fenyegetett. Félték ám a tanítványok, hiába látták a nyugodtan alvó Jézust! Végre nem bírták tovább, felkeltek: „Uram, segíts, mert elveszünk!” Jézus felébredt, kidörzsölte az álmat a szeméből, körülnézett — az-

mégis ő volt Mindszenty. Hogy népéért végzett munkájának gyümölcse mikor érik be, nem tudjuk. De imádkozhatunk érte, s én mint pap ezt meg is teszem. De mindannyian megtehetjük ezt és még ezen túl is tehetünk azért valamit, hogy Márton Áron eszméi, elgondolásai Erdélyben megvalósuljanak, hogy a Kárpátok kanyarulatában élő népek békében és szeretetben egymásra találjanak.

A népek alapvető jogai közé tartozik, hogy megőrizhessék nyelvüket, őseik szokásait és hitét. Márton Áron síkra szállt népe ezen alapvető jogaiért. Ő ma is azt akarja, hogy hívei mindvégig kitartsanak őseik nyelve, szokásai és hitével, mi pedig megvédjük azokat. Amikor most Márton Áron népünk fia, nevelője és főpapja előtt tisztelgünk, egyben szolidaritásunkról és támogatásunkról biztosítjuk ma élő testvéreinket, a mi sokat szenvedő erdélyi magyar testvéreinket.

tán rászólt a szélre, a hullámokra: „Csendesedjétek! Némuljatok el!” És egyszerre csend lett a tavon és a bárka épségben elérte a túlsó partot.

Ugye hallottátok már azt a szót, hogy „csoda”? Mi az a csoda? Amikor valami olyan történik, aminek ép emberi ésszel nem lehetne megtörténnie. Mint pl. itt, hogy emberi szóra megtörjön a vihar ereje. Jézus nem egy csodát csinált, mikor itt járt közöttünk a földön. Még többször is fogok nektek ilyet mesélni, várjátok csak türelemmel!

De tudjátok, az nem úgy volt, hogy Jézusunknak csak úgy hipp-hopp eszébe jutott: csináljunk egy kis csodát! Ha csodát tett, annak komoly oka volt. Éppen most is, amikor lecsendesítette a vihart. Halljátok csak!

Amikor csend és nyugalom lett a tavon, Jézus odafordult tanítványaihoz: „Miért féltetek ennyire? Hát nem bíztatok bennem? Nem hisztek nekem!” Szinte benne volt a szavában: ha igazán hinnétek bennem, tudnátok, hogy nem közönséges ember vagyok! Fogadjátok el, hogy hatalmam van víz fölött, szél fölött, jó fölött, rossz fölött... Ha igazán hinnétek bennem, szépen nyugodtan azt mondtátok volna: „Urnk, te Isten vagy, mindent megtehetsz, amit akarsz — kérünk, csöndesítsd le a tavat és vidd révbe a hajónkat!”

Ez az az üzenet, amit evvel a csodával Jézus el akart mondani tanítványainak — de nekünk is, mai embereknek.

Azt akarja Jézus, hogy fogadjuk őt el Istennek, higyjük el, hogy ő mindent megtehet, minden az Ő hatalmában van, csak kérjük őt, higyjünk neki. Egy másik helyen a Szentírásban azt mondja: „Kérjétek és amit kértek, meg fogjátok kapni!”

Vagyis felszólít bennünket arra, hogy imádkozzunk és forduljunk Hozzá bajainkban.

Persze, ez ám a kemény dió! Először is; mit kérjünk? Fontos dolgot! Jó, jó, tudom, hogy fontos dolog a jó bizonyítvány, de ha egész évben csak lustalkodtál, nem tanultál, Jóska, hidd el nekem, az utolsó percben az Úr Jézus nem fogja megtenni neked, hogy a sok szekundád jelesre változzon, hiába imádkozol! Hidd el, nagyobb csoda lesz, ha szépen megbánod a lustaságodat, és a következő évben becsületesen tanulsz — így aztán érezhető csoda nélkül is jó bizonyítványod lesz — mert bened tett csodát a jó Jézus, téged változtatott meg!

És Marika, te is hiába dugod el az eltört bögrét és imádkozol, hogy édesanya ne találja meg — bizony megtalálja és ki is fogsz kapni! Nem lenne jobb erőt kérni a jó Jézustól, szépen bevallani ügyetlenségedet és jó lelkiismerettel bocsánatot kérni édesanyádtól?!

Tudjátok, én azt hiszem, ezt akarta nekünk Jézus ezzel a csodával üzeni. Hogy a legfontosabb dologért imádkozzunk: hogy úgy tudjunk élni mindig, ahogy Ő azt elvárja tőlünk! És ha igazán hiszünk és igazán bízzunk Benne, akkor az Ő segítségével meg is fogjuk ezt tudni tenni!

Imádkozzatok hát ti is értem, én is értetek, mindnyájan magunkért és egymásért — és igen fog szeretni bennünket a mi Urunk!

Julika néni (Bécsből)

Nem az a szegény, akinek kevés van, hanem aki többet kíván.
Pázmány

KISLEXIKON

A LITURGIA KÖZÖSSÉGE

A keresztség szentségében királyi papság részesei lettünk. A liturgikus közösségben a hívők mint papi közösség tevékenykednek, a Szentlélek ereje által egységbe fogva a közös hit, remény és szeretetben. A résztvevők száma a liturgikus cselekmény értékét nem befolyásolja, minden liturgikus szertartásban az egyetlen Egyház tevékenykedik. A liturgiában a pap Krisztust képviseli.

SZAMOSI JÓZSEF:

„Ó dicsőséges Szent Jobbkéz“

NEMZETI EREKLYÉNK BUJDOSÁSAI ÉS DIADALÚTJAI

Negyvenöt évvel Szent István király halála után, amidőn „az angyali szent koronát dicsőséges Szent László király bírta vala”, 1083. augusztus 20-án nyitották föl István király székesfehérvári sírját. Az eseményt többek között elbeszéli az az ismeretlen magyar szerzetesíró, akit „Névtelen Karthauzi”-ként tart számon irodalomtörténetünk. Jólval korábbi legendák ismeretében készült művét, az 1527-ben befejezett, ma a Széchényi Könyvtárban lévő, Érdykódex őrizte meg. Bennünket érdeklő része így hangzik:

„... Mikoron az koporsórol az márványkövet fölemelték volna ... látták annakutána az szent tagokat, hogy szép verhenyes vízben nyugosznak, mintha szépillatú balszamomban fürödnének. És nagy szép tiszta fátyolban és gyolcsban kiszedék az szent kincsöt és az nagyobbik szentegyházban vivék, hol mostan tiszteltetik az Ūristenben. De mikoron a szent királnak jobbát és ujjában való királyi gyűrűjét keresnék, akkoron semmiképpen meg nem lelték volna, sem az koporsóban, sem kivüle...”

István király épségben maradt jobb kezét ugyanis egy Mercurius nevű ember, nyilván titokban, megszerezte és bihari birtokára vitte, ahol az ereklyének kápolnát emelt. Azon a helyen épült föl később — Szent László tiszteletére — a szentjobb-i apátság. Itt 1098. május 30-án oltárra tették a becses ereklyét, amely azután Székesfehérvárra és még Mohács előtt Budára került. Ebből az időből való ez a szép, négysoros vers-töredék:

*Ó dicsőséges szent jobb kéz,
Melyet magyar óhajtvá néz,
Drága kincse népünknek,
Nagy öröme szívünknek.*

Amikor a félhold fölkerült Buda tornyaira, a koronával együtt a Szent Jobb is a törökök zsákmánya lett. Nem sokkal később azonban az ereklyét eladták (?) boszniai keresztény kereskedőknek. 1590-ben már Raguzában (mai nevén Dubrovnik) a domonkosok kolostorában van. Ennek híre csakhamar, a 17. század második felében eljutott Magyarországra és Pray György, a nagy jezsuita történész (a „Halotti beszéd” felfedezője) felhívta rá Mária Terézia királynő figyelmét. A mélyen vallásos királynő Raguzától megszerezte az ereklyét, Bécsbe vitette, majd „a magyar nemzet iránt érzett szeretetének különös jele gyanánt” a budai vár Zsigmond-kápolnájának ajándékozta. 1771-ben diadalmenetben barokk pompával tért vissza a Szent Jobb magyar földre, a falvak népe is mindenfelől processziókkal sietett a szent ereklye látására. „Királyi rendelettel” ekkor tette Mária Terézia augusztus 20-át „az apostoli királyság védőszentjének” országos ünnepévé.

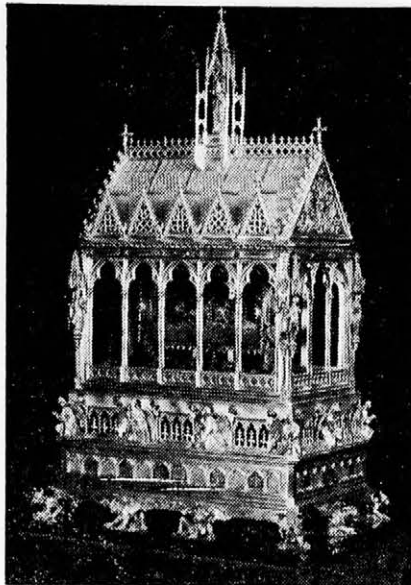
A Szent Jobb hazatérésekor írta Faludi Ferenc, a jezsuita költő, „Szent István királyhoz” című népies hangvételű, kedves versét, amelyből a Szent Jobbra utaló három strófát idézzük:

*Elbujdostál, megkerestünk,
Áldott légyen a szent ég!
Országunkba bévezettünk,
Szívünk örömeiben ég!*

*Drága kincsünk, feltaláltunk,
Magyarország vigadozz!
Itt van, kit óhajtvá vártunk,
Ezer áldásokat hoz.*

*Ime a te reménységed,
Ínségdben ide nézz:
Isten után erősséged,
Megoltalmaz ez a kéz.*

Az említett időtől kezdve a második világháborúig a Szent Jobbot a királyi várpalota Zsigmond-kápolnájában őrizték és idővel tradícióvá vált, hogy minden évben, augusztus 20-án, a fővárosban pompás körmenetben körülhordozzák.

A Szent Jobb az ereklyetartóban

Csúcspontját a szentjobb-kultusz 1938-ban, István király halálának 900. évfordulóján érte el, amikor a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus után a Szent Jobb országjárásra indult. Az Államvasutak erre a célra egy díszes szerelvényt, ún. „Aranyvonatot” állított össze. A Szent Jobbot vivő kocsi tetején a Szentkorona ragyogott két térdelő angyal között, oldalán a magyar szentek életnagyságú képei díszlettek, középen üvegfal mögött, bíborszőnyeggel letakart emelvényen nyugodott a Szent Jobbot őrző gótikus ereklyetartó. A városok egymással versengve mindenütt ünnepies pompával fogadták az Aranyvonatot, de különösen az egyszerű, falusi emberek magaviselete, spontánul megnyilatkozó lelkesedése volt magávalragadó. A vonaton tartózkodó újságírók egyikét annyira megfogta az Alföld népének mélyről fakadó Szent István tisztelete, hogy a nagyobb állomásokon lezajlott, látványos fogadásokat éppen csak megemlítve, újra meg újra visszatért arra a látványra, amely a Duna-Tisza közén végig a szeme elé tárult. „Nekem — írta a riporter — azok a homályban álldogáló emberek fogták meg jobban a lelkemet, akik a vaspályamenti szőlők és tanyák vadszőlős verandáin, az országúti átjárók sorompóinál, falvak végén és a temetők szélén várták István király jobbát térdre roskadva, égő gyertyákkal”.

Alig néhány évvel később, a második világháború zajlásában, — akárcsak Mohács után — a Szent Jobb ismét idegenbe került. A menekülő nyilas kormány 1945 tavaszán, a koronával és koronázási jelvényekkel együtt, magával vitte Ausztriába. A Szent Jobbot Mattsee plébánosa rejtette el szobájában. Az amerikai katonák beérkezésekor egy napig a templom oltárán volt látható, míg az amerikaiak átadták Rohrachert salzburgi érseknek megőrzésére.

Három hónap múltán, augusztus 19-

én, az amerikaiak vonaton katonai díszkísérettel vitték vissza Budapestre. Soha olyan hatalmas, imádkozó tömeget nem látott Budapest, mint az 1945-ös Szent István napi körmeneten. A romokban heverő főváros utcáin, a Bazilikától elindulva a Hősök teréig, végeláthatatlan hívőszereg, 500 ezer ember kísérte a nemzet visszatért ereklyéjét és százazrek álltak sorfalat a körmenet útvonalán. És ugyanilyen demonstratív jellegű volt az 1946-os és 47-es Szent

István napi körmenet is. De már 1948-ban Rákosiék nem engedélyezték a Szent Jobb körmenet hagyományos formájú megtartását és augusztus 20-át előbb a kenyér-, majd az alkotmány ünnepévé tették. István király ereklyéjét azóta csak a templomban viszik körül. Azonban hiába próbálták konok következetességgel elvagdოსni a nemzet történelmi gyökereit, a hagyomány erősebbnek bizonyult. Szent István király kultusza továbbra is eleven maradt. Mindennél ékebb bizonyítéka ennek, hogy a Szent Jobb most, István király halálának 950 éves jubileuma keretében, ismét diadalal járja az országot. Igen, még ebben az elvallástalanodó világban is bizvást hihetünk nemzeti ereklyénk kegyelmet hordozó és sugárzó erejében.

A „Regensburgi Dómverebek“ Magyarországon

Az alábbi „helyszíni beszámolót“ Kölcze Ferencné, azaz hogy a Kastli Gimnázium egykori fejedhetetlen „Éva néni”-je küldte szerkesztőségünknek. Éva néni — aki nem tudná — előbb Bauschlottban, majd hosszú éveken át a magyar gimnáziumban volt ének- és zenetanár. Kedves egyénisége, nagy zenei műveltsége és született pedagógiai érzéke révén osztatlan szeretet és megbecsülés övezte. A „néni” sem a korát jelezte, hanem a fiatal tanárnő iránti tisztelet megnyilvánulását. Az iskolától való megválását nehéz szívvel vettük tudomásul, másfelől azonban büszkeséggel is, hogy Éva néni a regensburgi gimnáziumban, a világhírű „Domspatzok” mellett folytathatja — immár régóta — tanító-nevelő munkáját. Ime a beszámolója:

A „Regensburgi Dómverebek” (Domspatzok), vagyis a Regensburgi Dóm gyermekköre, áprilisban egyhetes koncert-körúton járt Magyarországon. Ez a világ egyik leghíresebb, mindenestre legrégibb énekkara, több mint ezer éve (!) működik megszakítás nélkül. Ezúttal Pannonhalmán, Tihanyban és három budapesti koncerten Palestrina, Johann Sebastian Bach, Louis Spohr, Giovanni Croce és Mendelssohn műveinek tökéletes előadásával, a dómkarnagy Georg Ratzinger prelátus vezénylete mellett, óriási sikert arattak.

Budapesten a Zeneakadémia nagytermében, a budavári Mátyás templomban és a Szent István bazilikában hangversenyek. A bazilikában tartott szentmisén — amelyet Szabó Géza kanonok, a bazilika plébánosa celebrált — résztvett Paskai László érsek-prímás is, aki külön erre az alkalomra jött Budapestre

— a „dómverebek” Hans Leo Hassler „Missa octo vocum” című miséjét énekeltek. A szentmise végén (a pannonhalmi két koncert zárószámaként is) a bajor gyermekkórus magyarul énekelte az „Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga” kezdetű kórusművet Kodály Zoltán feldolgozásában. A bazilikát betöltő hívek könnyes szemmel hallgatták a művészi előadást, amelyért Paskai prímás úr zárószavaiban külön köszönetet mondott a kórusnak. A prímás emlékeztetett a Bajorországgal és kiemelten Regensburggal fennálló ezeréves magyar kapcsolatokra: Szent Wolfgang, az első nagy hittérítő a pogány magyarság körében; a kalandozó Bulcsú vezér Regensburg bitófáján lelte halálát; a keletnyugati kereskedelmi főútnak Székesfehérvár, Esztergom és Regensburg voltak a legfontosabb állomásai, stb.

A Szent István bazilikában

A regensburgi Domspatzok természetesen sokszor bejárták már Európát, tavaly az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában koncerteztek, az idei nyár Japánba, a következő Ausztráliába viszi őket, — a magyar út mégis az eddigi legszebbek közé tartozik.

Hírek - események

A Vatikáni Rádió nyilvánosságra hozta a cseh- és morvaországi női szerzetesek főnökeinek a csehszlovák kormányhoz intézett közös nyíltlevelét, amelyben kérik a hatóságokat, adják meg a rendi utánpótlás lehetőségét. Csehszlovákiában az állami hatóságok 1950 óta megakadályozzák az újoncok kiképzését, jöllehet hivatalosan nem tiltották meg. A főnöknők levele rámutat, hogy a rendek nem képesek többé ellátni az öregeket, betegeket és a rájuk bízott fogyatékos gyermekek gondozását. A nővéreknek az újonckiképzés engedélyezésére többszörösen benyújtott kérvényét a hatóságok válasza sem méltatták. A 2800 főnyi cseh- és morvaországi apácák 80 %-a túl van a nyugdíjkoron.

II. János Pál pápa kihallgatáson fogadta Hubertus Brandenburg-ot, Stockholm katolikus püspökét együtt a svéd luteránus államegyház prímásával, Bertil Bergström uppsalai érsekkel. A két

főpásztor a svédországi vallási helyzetről nyilatkozva közölte a pápával, hogy a svéd társadalom elvilágiasodása olyan méreteket öltött, hogy az evangélikus és katolikus egyház közti ellentétek „már nem játszanak szerepet”, és a svéd luteránus egyházban nincsenek többé fenntartások a pápasággal szemben. KNA

Oxfordban, 83 éves korában elhunyt az anglikán egyház prímása, Ramsey, volt Canterbury-i érsek. Az elhunytak az ökumenikus közeledés terén vannak nagy érdemei: VI. Pál pápánál tett látogatása 1966-ban, tette lehetővé az anglikán-katolikus párbeszéd elmélyítését és egy közös bizottság létrehívását.

**OLVASÓINK
ÉS LELKÉSZEINK FIGYELMÉBE!**
**A KÖVETKEZŐ, NYÁRI KETTŐS
SZÁMUNK JÚLIUS ELEJÉN JELENIK
MEG. A KIADÓHIVATAL.**

GALAMBOS IRÉNEUSZ:

Kastl nagy napja

HARMINC ÉVVEL EZELŐTT, 1958 MÁJUS 13-ÁN VOLT A MAGYAR GIMNÁZIUM ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSA *

Bár már 1958 januárjának első napjai óta magyar szótól volt hangos Kastl vára, (mert ekkor költöztek át a felsős osztályok München Fürstenriedből, ahol 1957 októberében kezdték meg a tanévet), az intézet ünnepélyes megnyitására csak május közepén került sor. Ekkor — számos újságcikk és rádióközvetítés — ország-világ figyelmét erre az újkori magyar végvárra irányította.

Hosszú volt az idáig vezető út

Arról, hogy a németországi magyar gimnázium Kastl előtt, 1945 óta, merrefelé működött (Passau-Waldwerke, Niederaudorf-Reisach, Lindenberg, Bauschlott, München-Fürstenried) a kastli iskolai értesítők ill. egyéb kiadványok már ismételt megemlékeztek de, hogy *miért és hogyan* jutott az iskola végül is — harminc évvel ezelőtt — Kastlba, erről tudtommal még senki sem emlékezett meg. Ez annál is inkább érdekes, mert választ ad arra a kérdésre: Miért került éppen a sziklás Oberpfalzba, ebbe a kis helységbe? Nem lett volna másutt jobb helye?

A magyar forradalom és szabadságharc leverése után kétszázezer magyar menekült került nyugatra. Sok ezren jöttek Nyugat-Németországba, köztük nagy számban gimnazisták, akiket a hatóságok a bauschlotti magyar gimnázium felé irányítottak. Az egykori kis vadászkastély azonban zsúfolva volt, csak néhányat tudott közülük befogadni.

Majdnem egy évig tartott a keresés megfelelő hely és épület után, mely a több mint 300 diák iskolai és internátusi elhelyezését biztosítaná. Új Iskola Bizottság alakult, melynek elnöke dr. Ádám György németországi r. k. főlelkész lett, helyettese pedig a ref. főlelkész. Ádám György vállalta magára (egyéb elfoglaltsága mellett), a keresés nehéz és felelősségteljes munkáját. A keresés utolsó hónapjaiban e sorok írója is elkísérte őt. A német hatóságok, világiak és egyháziak számos ajánlattal álltak elő, mert segíteni akartak a menekült magyarokon: szállodákat, kolostorokat, üresen álló épületeket látogattunk meg. Most utólag megállapíthatjuk, hogy (ha nagyobb helyeken is lettek volna), egyikük sem lett volna olyan alkalmas mint Kastl, nem is szólva arról, hogy a kiépítési vagy átalakítási munkálatok éveket vettek volna igénybe. Így pl. szó volt egy szép nagy szállodáról *Garmisch-Partenkirchenben* (ma Golf-Hotel Sonnenbichl), vagy *Bad Tölzben* (az akkori épület helyén ma új épült). Mondanom sem kell, hogy ezek a nagyvilági üdülőhelyek semmiképpen sem lettek volna alkalmasak lélektani szempontból sem a szegény menekültek számára, nem is szólva e helyek magasabb költségeiről. *St. Veit-ben* egy öregotthon alkalmasnak látszott ugyan, de ki kellett volna telepíteni az öregeket. *Wessobrunnban*, *Rottenbuchban*, vagy az Inn menti *Vornbachban* kolostorokat, illetve azoknak magtárait kellett volna nagy befektetéssel az iskola céljaira alkalmassá tenni. *Wasserburgban* egy üresen álló gyárépületet ajánlottak ugyancsak az Inn partján, melyben azonban a nagy csarnok falain kívül semmi sem volt. Természetesen a környezet sem látszott alkalmasnak. Jártunk *Köln kör-*

nyékén is, ahol emlékszem egy vöröstegeglábol épült iskola állt üresen. A főlelkész szíve azonban inkább Bajorország felé húzott, márcsak a történelmi kapcsolatok miatt is. Így valóban a 24. órában *Kastl-nál kötöttünk ki*. Az egykori patinás bencés apátságot már nagyrészt átalakították ún. „Landschulheim”-mé, vagyis internátusi helyiségeket és tantermeket létesítettek, hogy a városokból néhány hétre oda mehessenek egyes osztályok tanáraikkal együtt és ott folytassák a tanulást. A müncheni iskolai hivatal vezetője, dr. Fingerle nagy-lelkűen visszalépett a menekült magyar fiatalok érdekében. Dr. Neuhäusler müncheni segédpüspök (aki megjárta a dachauai koncentrációs tábor), is segítségünkre sietett és arra az időre míg elkészülnek Kastlban a számunkra szükséges átalakítási munkálatok, helyet adott a felső 5 osztály számára (240 tanulóval!) az egyházmegye éppen üresen álló kisházban, az egykori királyi vadászkastély és mostani lelkigyakorlatos ház tőszomszédságában.

Kis honfoglalás volt, amikor a karácsonyi szünetekben — a diákok legnagyobb része egyedülálló volt, akik az évközi szünetekben is az iskolában maradtak — birtokba vették a magyar fiatalok a belsejének egy részében szépen megújult kolostorvárat. Bár sokminden hiányzott még, pl. csak a székek érkeztek meg a tantermekbe, az asztalokra még várni kellett, szellemesen úgy akasztották a székek támlájára a támla nélküli székeket, hogy azok egészen jó asztalkának bizonyultak. Szépen berendezték a bizony csupa emeletes ágyból álló szobákat, azután a tantermeket, sőt az iskola környékét is szépen rendbehozták és persze fölkészült az énekhar, a táncsoport és a sportolók különböző csoportja a nagy napra.

Az ünnepélyes megnyitás Kastlban

1958. május 13-án, egy szép tavaszi napon virágba borult fákkal és felloboogóva várta az ősi vár és a benne otthonra talált magyar fiatalok a közel s távolról érkező több száz vendéget. Két bajor államminiszter, népes küldöttség Bonnból, Regierungspräsident Regens-

burgból, Landrat Neumarktából. Az egyházi méltóságok élén az illetékes eichstätti püspök, Josef Schröffer — a későbbi kuriális bíboros —, több bencés és ciszterci apát, prelátsok és a németországi magyar papság, szinte teljes létszámmal. A németországi reformátusok prézese Nürnbergből, az evangélikus Oberkirchenrat Regensburgból, a protestáns magyar főlelkészek és lelkészek. A különböző segélyszervek (Caritas, Innere Mission, Vöröskereszt stb.) vezetői, az iskolai és közigazgatási hatóságok, a magyar emigrációs szervezetek vezetői és képviselői, élükön József főherceggel. Az átmeneti stílusban (román-gót) épült — és így több magyarországi templomra emlékeztető — tágas apátsági templomban —, ahol azóta is minden vasár- és ünnepnap a magyar diákmiséket tartják — kezdődött az ünnepség az eichstätti püspök nagy segédlettel bemutatott szentmiséjével és szentbeszédével. A régi bajor-magyar kapcsolatok felújulásáról beszélt, hitükben és magyarságukban való megerősödére buzdította a magyar fiatalokat a bajor édesanya, Gizella és a magyar édesapa fiának, Szt. Imrének a példaképét állítva eléjük. A protestáns vendégek és diákok számára is ugyanekkor tartottak külön istentiszteletet.

A megnyitó ünnepségre azután a patinás ebédlőben került sor, mely az elmúlt évtizedekben számos meghitt ünnepség színtere volt. A diákok vegyeskórusának éneke után Ádám György főlelkész, az Iskolabizottság elnöke köszöntötte az illusztris vendégeket. A küldöttek üdvözlései után került sor Walter Stain, bajor munkaügyi miniszter és helyettes miniszterelnök iskolát avató ünnepi beszédére.

Érdekes e beszéd néhány részletét emlékeztetünkbe idézni. Bevezetőjében leszögezte: „ez az iskolaavatási ünnepség ma világtörténelmi háttér előtt játszódik le”. Azután megemlékezett arról a „modern népvándorlásról”, amin a századunk eleje óta megindult menekültek áradatát értette. „1912-ben kezdődött egy millió görög, török és bolgár menekülésével. 1945 óta 14 millió német meneküléséről tudunk. 1912 óta 68 mil-

lióra emelkedett a hazájukból elűzött emigránsok száma”. — Azután arról beszélt, hogy nem szabad visszaesnünk a múlt hibáiba. „Néhány évtizeddel ezelőtt volt már egy kisebb Európánk: az Osztrák-Magyar Monarchia — ő maga is ebben nevelkedett. Az új Európában nem lehetnek nemzetiségi ellentétek. Az új intézetnek is arra kell törekednie, hogy jó magyarokat neveljen, akik résztvesznek az új Európa szellemi újjáépítésében... *Legfőbb célunk: minden erőnkkel lehetővé tenni, hogy ezek a fiatal menekültek az intézet falai között még jobb magyarokká nevelődjenek!* Érezzék itt otthon magukat. Ne kíváncsozzanak a nagyvárosokba, melyeknek hajszolt forgalmas élete csak elvonja figyelmüket a munkától, igazi céljaiktól. Azt szeretnénk, ha ebben a magányos, várostól távolabb eső környezetben főként azt értékelnék”.

Ebéd után következett a gazdag kulturális és sport program. Az iskola udvarán emelt színpadon egymást váltották az énekhar és népi táncsoport, de volt vívás-bemutató is és lenn a falu futballpályáján nagy mérkőzés. Az amerikai hadsereg zenekara is eljött, tette változatossá és gazdagította a késő délutánba nyúló műsort, melyen természetesen ott volt a falu apraja-nagyja is.

KÖNYVESPOLC

SENTNEK KIÁLTJUK!

Páter Füzér Julián, ferences atya összeállításában, és az amerikai Katolikus Magyarok Vasárnapja kiadásában néhány hónapja vaskos kötet jelent meg ezzel a címmel: Szentnek kiáltjuk. A kötet különféle írásokat gyűjt össze: cikkeket, tanulmányokat, verseket, vallomások, beszámolókat, melyek közös nevezője Mindszenty József, Magyarország 1975. május 6-án, Bécsben, elhunyt bíboros primása. Ő az elveiben acélkemény, hazáját és népét szenvedélyesen szerető, lelkiiségében Istenbe beoltott magyar főpap, aki egymaga szembe mert szállni egy világhatalommal és magyarországi lakáival s akit ezért előbb halálra — majd a világ közvéleményének nyomására — életfogytiglanra, illetve számkivetésre ítélték. Ezt a hajthatatlan szembeszállást a rendszer még mindig nem tudta kiheverni; a mai kormány — mely egyébként oly kínosan vigyáz jó hírűvé az emberi jogok kérdésében — Mindszenty megítélésében még 40 év után is szolidárisnak mutatja magát a sztálinista Rákosi-klikkel, még mindig szajkózza a számtalanszor megcáfolt rágalmat és visszautasítja a rehabilitálás kísérletét.

De Mindszentynek nincs szüksége erre a rehabilitációra: elegendő rehabilitálás az ebben a 600 oldalas kötetben összegyűjtött anyag. A cím Szentnek kiáltjuk — nem akarja elővételezni a Szentnek esetleges döntését boldoggá, illetve szenttéavatási eljárás hivatalos megindításáról, akár a közeljövőben, akár egy későbbi időpontban. A cím csak arra mutat rá, hogy a hívő magyar nép már ma szentként tiszteli ezt a rendkívüli egyéniséget, akiről 1948-ban az a szólás járta: „Magyarországon csak egy férfi van — és az is szoknyát hord”.

A kötethez a külföldi magyarok egy esztendeje elhunyt püspöke dr. Irányi László írt előszót. „Lelkem bensőjében úgy érzem, — írja Irányi püspök — ezzel a könyvvel... elkezdünk egy ünnepélyes tanúságtételt magyarságunk és kereszténységünk mellett.”

F. M.

A könyv ára: 15.— \$. Megrendelhető a Katolikus Magyarok Vasárnapja könyvszolgáltató: 1739 Mahoning Ave., P.O.B. 2464, Youngstown, OH 44509, USA.

Hírek - események

Japán új szentszéki nagykövete átadta megbízó levelét II. János Pál pápának, aki a következő napon fogadta Takesita japán miniszterelnököt feleségével és kíséretével. A magánkihallgatás után a japán miniszterelnök megtekintette a Sixtusi kápolnát, amelynek Michelangelo által festett freskóit egy japán tővé-társaság költségén most restaurálják.

*

Az osztrák katolikusok emléket állítottak a magyar határ közelében fekvő Deutsch-Altenburg-ban Anton Durovici, Jassy-i püspöknek, aki román börtönben halt meg 1951-ben. Durovici-t a románok azért vetették börtönbe, mert tiltakozott a román görögkatolikus egyháznak az ortodox egyházba való bekényszerítése ellen. Az emlékművet Hans Hermann Groer bécsi érsek avatta föl május 14-én a mártír püspök születésének 100. évfordulóján.

*

Bartók Béla hamvai a család elhatározása nyomán, a nemzet régi óhaját

kielégítve 43 évvel halála után hazatérnek az Egyesült Államokból és magyar földben találnak végső nyugalommat. A hamvak hazaszállítására most nyáron kerül sor, — jelentette a Magyar Távirati Iroda.

*

Grösz József érsek születésének centenáriumáról emlékeztek meg Kalocsán. Az ünnepségen résztvett Paskai László primással az élen a püspöki kar több tagja, Rómából Zakar Polikarp, a Ciszterci Rend generális apátja, állami részről Miklós Imre államtitkár és megjelentek Grösz érsek *burgenlandi rokonai* is. — Ismeretes, hogy 1950-ben a Püspöki Kar nevében ő vezette a tárgyalásokat a kormánnyal és ő írta alá az egyezményt. Egy év múlva, 1951-ben *kobolt vádak* alapján letartóztatták és népbírósági tárgyaláson 15 évi börtönre ítélték. 1956 tavaszán szabadult és ismét a Püspöki Kar elnöki tisztségét viselte 1961. október 3-án bekövetkezett haláláig.

* P. dr. Galambos Iréneusz OSB, volt a kastli Magyar Gimnázium első igazgatója.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Dr. Horváth Géza tanügyi főtanácsos, hittanár, február 21-én megkeresztelte Welsben, a Szt. József plébániatemplomban Mónikát, Törköly Sándor és Katalin leányát (Wels, Wildgansstr. 5).

Március 17-én, Traunkirchenben megkeresztelték Tóth János és Paccai Ilona két gyermekét, Róbertet és Andrást.

HOLLANDIA

Keresztelés: február 7-én, Leon Ricardót, Pintér Ferenc Simon és Tunzi Denize második kisfiát, Utrechtben.

Április 4-én a szentkeresztsgben részvétel Szilárd Vince Ferenc, Nagy Ferenc és Papp aranka kisfia Hoensbroekban.

Kívánjuk a kisfiúk életére a jó Isten bőséges áldását és a szülőknek sok örömet gyermekeikkel.

Halálozás: Február 8-án váratlanul elhunyt Horváth József. Temetése Vlaardingenben volt. Rövid szenvedés után 39 éves korában Bredaban elhunyt Vass-Horváth Mária. Temetése március 4-én volt. Hosszú szenvedés után magához szelítette a Mindenható Tóth-Esvelt Ilona Karolinát. Temetése március 11-én volt. Március 21-én, 51 éves korában elhunyt Kacsó-Kasson Albert. Március 25-én volt a temetése.

Nyugodjanak az Úr békéjében és az örök élet legyen földi küzdésük jutalma.

NÉMETORSZÁG

Újváry Sándor író, szerkesztő, kiadó, 84 éves korában, április 11-én, Münchenben elhunyt. A nyugati magyar emigráció egyik közismert, színes egyénisége volt, az Éle-

tünk elődje, a „Pannonia Sacra“ egyideig az ő nyomdájában készült.

OLASZORSZÁG

Róma: május elsején keresztelték Szilviát, Macchi Enrico és Benedek Mária második gyermekét. — Isten áldása legyen velük!

Genova: Március 12-én, 88 éves korában meghalt özv. Paulovits Paoloné szül. Heles Róza.

Róma: Április 17-én, 87 éves korában elhunyt dr. Jakabffy László. — Nyugodjanak békében!

Bologna: Bortolani Aldoné szül. Puppi Adriennek április 8-tól 24-ig sikeres kiállítás (faliszöttések) volt a Spazio Cultura Navile-ben.

SVÁJC

A kereszttség szentségében Isten kegyelmi gyermeke és az Anyaszentegyház tagja lett Lausanne-ban, május 8-án, Kőszáii Mylène Suzanne, K. Pál István és Mária harmadik gyermeke. A kedves szülőknek ezúton is kívánunk sok örömet és türelmet a gyermek fölneveléséhez, aki viszont növekedjék korban, jószágban és kedvességben Isten és az emberek előtt. Szívvel gratulálunk!

SVÉDORSZÁG

Stockholm: Halottunk: Április 20-án, Isten akaratában megnyugodva, csendesen elköltözött az Úrhoz Vörös János. Gvászolják: bánatos felesége, barátai, valamint ismerősei, akiket megajándékozott csodálatos hegedűjátékával. Temetése május 11-én volt Stockholmban. A szertartást a magyar katolikus lelkész végezte.

P. Ruzsik Vilmos aranymiséje Párizsban

Kissé borús, nyomott, meleg délelőtt volt, amikor a tizedik kerületi Szent Márton templom harangjai május 8-án szentmisére hívták a párizsi magyar és francia híveket. A magyar kolónia ugyanis a szűkre tervezett kápolna helyett a szomszédos plébánia templomában gyűlt össze P. Ruzsik Vilmos franciaországi magyar főlelkész, a párizsi magyarok plébánosa ötvenéves papi jubileumára.

A szentmisét Jean-Marie Lustiger, Párizs bíboros-érseke celebrálta Msgr. Kada Lajos c. érsek, a Római Szentségi Kongregáció titkára és P. Ruzsik segédletével. A jubiláló atyát harminc francia és magyar pap vette körül a szentélyben. A dél-francia magyarok élén ott láttuk Fülöp Gergely atyát, a cserkészek örömmel ismerték fel kedves „Gyurkabá”-jukat, protestáns testvéreink nevében pedig Kuliffay és Kaszai tiszteletes urak imádkoztak velünk. A Máltai Lovagrend magyar tagozata is képviseltette magát. Szomszédos francia plébánosaink népes csoportja külön kiemelte az ünnepelt iránti barátságukat.

A szentmise előtt dr. Léb Tibor, a plébániai tanács elnöke köszöntötte a párizsi főpáosztort, aki már hónapokkal ezelőtt lekötötte ezt a vasárnapot, hogy magyar ajkú hívei örömeinek részese lehessen. A jubiláló P. Ruzsikot az egész hívőereg nevében őszinte szeretetéről biztosította.

A szentmise imáit és énekeit magyarul és franciául mondtuk, csak a Miatyánkot énekeltük latinul. Az evangéliumot P. Ruzsik magyarul, Lustiger bíboros-érsek pedig franciául olvasta fel, majd elmélkedett Szent János evangéliuma felett.

A szentmisét záró főpapi áldást a párizsi bíboros-főpáosztort kérésére magyarul mondta el Kada Lajos érsek. Majd felhangzott a sabariai Szent Márton párizsi templomának falai között a magyar Himnusz, amit az egész templomot megtöltő magyarság soraiban, bizony, sokan könnyes szemmel énekelték. Így a

jubiláló P. Ruzsik is, akinek lelki szemei előtt ekkor, mint gyors filmkockák, végig peregtek ötvenéves papi életének főbb állomásai:

1938 tavaszán, a budapesti nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszus idején szentelte pappá a lazaristák rendjében Angelo Rotta pápai nuncius. A háború után rendi főelöljárósága Kolumbiába küldte, ahol mint ifjúsági nevelő, középiskolai tanár, majd teológiai tanár és szemináriumi előjáró szenteli minden erejét a zsenge katolikus egyház kiépítésének, megszilárdításának. Több mint húsz év után kerül vissza Európába. Innét hívja Párizsba egy pápai követi szó, 1968-ban a lazaristákra bízva a magyar plébániát.

Ruzsik atya és lelkes munkatársai nevéhez fűződik a jelenlegi Otthon megszerzése és felszerelése, a plébániai és vallásos élet megindítása. Mint párizsi plébános és franciaországi magyar főlelkész, vezeti a magyar kolónia katolikus híveinek közösségét a megkezdett úton a szebb, megértőbb, békésebb, tökéletesebb keresztény élet felé.

Egy magyar ünnep nem igazi ünnep... ünnepi ebéd nélkül! A Szent Márton plébánia udvarán a francia és a magyar hívek jó magyar pogácsára önthették az „áldomás” borát... Aztán a népes vendégereg átvonult a magyar plébánia nagytermébe, ahol a főasztalnál Msgr. Angelo Felici pápai nuncius, Lustiger bíboros-érsek és Kada Lajos érsek mellett foglalt helyet az ünnepelt. Körötte mind a meghívott vendégek: az európai magyar papi szenátus elnöke, P. Szőke János SDB, az Életünk főszerkesztője, Fejős Ottó németországi főlelkész, megismerhették a párizsi más-nemzetiségű lelkészeket is, első között a lengyeleket, a litvánokat és a szlovákokat, valamint a szomszéd és baráti nemzetek lelképásztorait. A „rangidős” Msgr. Kozma György hosszú pohárköszöntőben fejezte ki valamennyiük nagyrabecsülését az ünnepelt Ruzsik atya iránt.

Krónikás barát

MEGHALT

A MAGYAR KÁBITÓSZERESZ PAPA

Azon az estén találkoztam először Szabó Jánossal, amikor a müncheni Pax Romana közönsége előtt beszámolt tevékenységéről a deviáns magyar fiatalok, elsősorban a kábitószereszek között. Amit mondott fontos és tartalmas volt, de ahogy mondta, egyszerűen, minden fontoskodás és pátoz nélkül, az magával ragadott.

És most ez a lelkes 37 éves fiatal pap halott. Hosszúlejárátú betegsége hirtelen, váratlanul kritikussá vált. Április 11-én hívta magához AZ, AKI-nek szolgálata szegődött.

Néhány életrajzi adat sejtetni engedi ennek a modern papi életnek egyes állomásait. 1951. május 5-én született Nagymányoson. 1976-ban szentelték a váci egyházmegye papjává. Már teológiai tanulmányai alatt nehézségei voltak feljebbvalóival, mert néhány kollégájával együtt nem volt hajlandó résztvenni a békegyűléseken. Ennek az lett a következménye, hogy kizárták a központi szemináriumból és csak egy évvel később szentelték pappá. Az Állami Egyházi Hivatal fiatal korában is érezte vele, hogy politikailag megbízhatatlannak tartja: 1976 és 86 között egyik plébániáról a másikra helyeztette, összesen hat helyen működött. 1986-ban került a Katolikus Szeretetszolgálathoz, ahol Szakos Gyula püspök, nagy megértéssel és nagyvonalúsággal személye és az általa képviselt ügy iránt, minden támogatást megadott neki a deviáns lelképásztorkodás kiépítésére.

Hamarosan lelkes világi munkatársakra talált. Azért küzdött, hogy a kábitószereszek rehabilitálására sikerüljön megfelelő épülethez jutnia. Az Állami Egyházi Hivatal, egyes egyházi vezetőkkel karöltve, megakadályozta Szabó János tervét. De a fiatal pap nem adta fel a reményt. Éjjel-nappal rendelkezésre állt vendégeinek, ha tanácsra, segítségre, irányításra, vigaszra volt szükségük. Valaki azt mondta róla: égett és elégett. Elégett azokért, akiket Isten beleállított életébe. Ő is — akár Mestere — életét adta barátaiért. És ennél többet aligha tehetett volna.

f. m.

EGY MONDATBAN

● Szent István palástjának mását nyolc hónapi munkával, csipkéből varrják meg a Kiskunhalasi Háziipari Szövetkezetben és Székesfehérvárott mutatják be első királyunk halálának 950. évfordulójára rendezett ünnepségen.

● A szovjet kormány most már hivatalosan engedélyezte Kalkuttai Teréz anya rendjének, a „Szeretet Misszionáriusainak”, hogy Kijevben házat nyissanak.

● A Gorbacsov által tervbe vett új vallási törvény „egy új korszak beköszöntését jelzi” — mondotta Irinej metropolita, Bécs orosz-ortodox érseke.

● Peter-Hans Kolvenbach SJ, a Jezsuita-rend generálisa Havannában megbeszéléseket folytatott Fidel Castro kubai államfővel és több vezető kubai funkcionáriussal.

● Magyarországon egyházi könyvtárakban és gyűjteményekben 287 „Mohács-előtti” kézirat található, a legtöbb Kalocsán, pontosan 57 értékes kódex.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnként: Joseph DANI, Bank of Montreal (Canada), Huntington Hills 7022 4 Str. NW 5262-590 „Életünk” kontóra.

Kérjük, szíveskedjenek a fenti címre küldeni a csekket. — Itt a tízdolláros csekk beváltásánál levonnak 4 dollárt! Előfizetési díj egy évre 13.— US \$ + 10.— \$ légiteljesítésért A lapot továbbra is Münchenből küldjük.

Szülőföldem szép határa

Írta: Kisfaludy Károly*

Szülőföldem szép határa!
Meglátlak-e valahára?
Ahol állok, ahol megyek,
Mindenkor csak feléd nézek.

Ha madár jön, tőle kérdelem,
Virulsz-e még, szülőföldem?
Azt kérdezem a felbőktül,
Azt a suttagó szellőktül.

De azok nem vigasztalnak,
Bús szívemmel árván hagynak;
Árván élek bús szívemmel,
Mint a fű, mely a sziklán kel.

Kisded hajlék, hol születtem,
Hej, tőled be távol estem!
Távol estem, mint a levél,
Melyet elkap a forgószél.

* Kétszáz éve, 1788. február 5-én született Sümegen. Emlékeztetőül közöljük — nagy, hazafias elgája, a „Mohács” mellett — legismertebb és legszebb versét amely népdalszerű hangjával Petőfiék népies költészete felé készítette az utat. A bájos egyszerűségű kis költemény a szülőföld iránti múlhatatlan szeretet megindító kifejezése.

BAMBERGI ZARÁNDOKLAT

A Szent István jubileumi év megünneplésére a müncheni Magyar Katolikus Misszió zarándoklatot tartott Bambergbe. A választás elsősorban azért esett erre a városra, mert a bambergi püspökséget Szent István királyunk sógora, Gizella királyné bátyja, II. Henrik császár alapította; de ezen túl is, különösen az Árpád-házi királyok alatt Bamberg sok-sok szál fűzte a magyar történelemben.

A zarándoklat gondolata igen népszerű volt a müncheni magyarok körében, az autóbussz létszámát a jelentkezők igen hamar túlhaladták, így sokan kénytelenek voltak újjukat egyénileg megszervezni.

A bambergi dóm kriptájában dr. Cserháti Ferenc plébános misézett és zengtek az ősi egyházi énekek István királyról, Boldogasszony Anyánkról. A dóm művészi kincseinek bemutatása után alkalom volt az ódon város megtekintésére is. A kimerítő és szakszerű „idegenvezetést” dr. András Mária művészettörténész látta el.

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete Szent István halálának 950. éves évfordulója alkalmából,

1988. JÚLIUS 23-tól AUGUSZTUS 6-ig rendez meg

„SZENT ISTVÁN ORSZÁGA” európai nyári cserkésztáborát.

A tábor helye: 8455 Kastl b. Amberg-Mennersberg (a magyar gimnázium közelében). — Jelentkezni lehet: a csapatok tagjai a csapatparancsnokok útján, — a szöványok és a tengerentúliak, az Európai Cserkészkerület központjánál (Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81.

Telefon: (0 89) 98 26 37-38.

Szeretettel hív és vár mindenkit az Európai Kerület vezetősége.

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúlról — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk! Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk: Trans COOP, Honvéd utca 28 7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény! ART Déménagements S. A. 2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26
Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László 58 rte de Verrier
CH - 1227 Carouge, GE
Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

Apróhirdetések

Kisgyermek gondozását vállalna szak-képzett magyar gondozónő Ausztriában. Nagy Erzsébet, H-1203 Budapest, Ságvári E. u. 45-49.

Budapesti kertészmérnök elhunytjának sírjára virágot visz, ültet, rendbehoz. Magyarországi ingatlanján kertjét egész évben ápolja. Kovács Tamás, H-1068 Budapest, Gorkij fasor 8/B.

Balatonaligán parti kertes komfortos 4 személyes nyaraló, napi 50 márkáért kiadó. ☎ (0221) 740 09 02 (Németország).

Balaton nyaraláshoz szoba, nagy apartement még leköthető. Cím: Nádasdy Miklósné, H-8630 Boglártelep, Dobó István u. 38.

38 éves magyar férfi, holland állampolgár, többoldalú, vendéglátói szakképzéssel, otthoni és külföldi gyakorlatl, valamint jó referenciákkal rendelkezve, munkahelyet változtatna. Ajánlatok a tengeren túlról is érdekelnek. G. B. Jakabffy, Vier-vantsraat 222, 3066. PE. Rotterdam.

Plänk Gottfried hitese fordító és tolmács vállalat fordításokat magyarról franciára és franciáról magyarra. Rue de Dinant 12, B-4800 Verviers, Belgium.

ÜZENET „GLOBALCONTACT”-TŐL A MAGÁNYOSOKHOZ VILÁGSZERTE! Ha megunta az egyedülálló életet, forduljon a világszerthe elismert társkereső szervezethez. Információért válaszkártyákban mellékelve 3 \$-ral. Légipostán (címezést nyomtatottan) kérjük e címre: GLOBALCONTACT „ém 8G2” P.O.Box 325, Sunshine, Victoria, 3020 Australia.

München környékén élő, két gyermekes, értelmiségi hölgy házastársat keres 45 éves korig várja, 180 cm körüli férfiak jelentkezését. Jelige: „1.Kor 13”.

Dél-Németországban élő, 39 éves, jó megjelenésű független férfi 176/75, keres csinos, kedves hölgy ismeretséget 35 éves korig. Lehetőleg fényképes válaszkart várok „Optimizmus 88” jellegére a kiadóba.

Budapesti, elfogadható külsejű és helyzetű, 58 éves elvált értelmiségi férfi levelezne és megismerkedne csinos, korban hozzáillő, NSZK-ban, vagy Ausztriában élő, vidám, magyarul is beszélő hölgygel, házasság céljából. Válaszkart kérem: Radler, H-1364 Budapest 4. Poste restante.

Középkorú, egyetemi-végzettségű, zenét, művészeteket kedvelő nő, keresi 50-60 év közötti magyar származású, diplomás, komoly gondolkodású, intelligens férfi ismeretséget. Jelige: „Együtt-Egymásért”.

32/175, diplomás nő, megismerkedne intelligens, gyermekeszerető, hívő fiatalemberrel házasság céljából. „Szeretet II” jellegére a kiadóba.

Értelmiségi családból származó, Budapesten élő, nőiesen vonzó, komoly életfelfogású kozmetikusnő, keres egy melegszívű, intelligens, diplomás férfit 30-40 éves kor között, életre szóló kapcsolat, házasság reményében „Empathia-Szeretem” jellegére a kiadóba.

Budapesten élő, 44 éves, rk., elvált aszszony megismerkedne, lehetőleg Ausztriában élő intelligens férfivel. „Hit, Remény, Szeretet” jellegére a kiadóba.

Individuális pénzügyi tanácsadás

házipítés terén, pénzügyi befektetés Svájcban, diszkrét és biztos 15 % kamat. Aranyvásárlás havi 100 DM-től. Biztosítás! Tiefenweg 9, D-4830 Gütersloh. ☎ (052 41) 5 90 31, 10-12 és 14-18 óra között. Konrad.

*** ÚJ! * ÚJ! * ÚJ! *
FRANKFURT - BPEST. - FRANKFURT**
Hétvégeken kis csoportok szállítását vállalom. Bausch, ☎ (0 69) 34 38 27 18 órától.

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN,

olcsó áron raktárról. Kérje árlistánkat. JOSEF UDVARHELYI ☎ (0911) 35 79 21 Virchowstr. 45 D-8500 Nürnberg 10

„INSTITUT MADELEINE“

Ön talán nem magányos, de ismerősei között bizonyára akad, aki az. Kérjük, adja át címünket bizalommal! Társkeresés, házasság — teljes diszkrécióval. — Kérje díjtalan tájékoztatónkat! Wegenerstr. 6, D-8000 München 45. Telefon (0 89) 3 11 66 22

Fejős Ottó: MEGKÖVESEDEK (1984) és **ÁTTETSZŐ FÉNY (1986)** című verses kötetei kaphatók az Életünk kiadóhivatalában, kötetenként 21.— DM árban.

BÉLYEGGYŰJTŐK!
Minden magyar bélyeget hiánygyűzők alapján szállítunk! — Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zeppelinrepülések - Tévényomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.
Kérje díjtalan készletjegyzékünket. Postacím: TAL AG Abt. Philatelie Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek
Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vászkon. § 15.— DM 32.—
Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944-1975). — 300 oldal, vászkon-kötésben § 10.— DM 20.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty tanítása. 313 old. § 8.— DM 15.—
Mindszenty Okmánytár: Mindszenty áldozata. 320 old. § 8.— DM 15.—
Mindszenty József: Esztergom a Prímások városa. 135 oldal. § 8.— DM 15.—
Vecsey József: Emlékezés Mindszenty bíboros édesanyjára. 255 oldal. § 8.— DM 15.—
Mindszenty Dokumentation: Ungarns Kirche im Kampf (II) 335 oldal. § 8.— DM 15.—
Der Prozeß. Mindszenty Dokumente. (Dr. Vecsey) 400 oldal. § 8.— DM 15.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. § 4.— DM 6.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászkon-kötésben § 10.— DM 20.—
Szállítással + portóköltség.
Megrendelhető:
az „ÉLETÜNK” kiadóhivatalánál
Oberföhringer Straße 40
D-8000 München 81 W. Germany

HAZAI HENTESÁRÚ DM
1 kg Kolbász, füstölt, száraz 18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt 16.—
1 kg Vöröshurka rizsával 12.—
1 kg Májashurka rizsával 12.—
1 kg Disznósajt 14.80
1 kg Tokaszalonna 10.80
1 kg Húsos vastagszalonna 14.—
1 kg Tepertő 16.—
1 kg Füstölt borda 12.—
1 kg Füstölt sonka 24.—
A szállítás utánvételes.
5 kilón felüli rendelésnél portómentes.
Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

Rupp László hitese törvényszéki fordító, vállalat fordításokat magyarról németre és németről magyarra. 8000 München 1, Postfach 162. Telefon: (0 89) 53 02 35.

NEMZETŐR KÖNYVEK DM
Gloria victis 1956-86, 3. kiadás, 156 oldal 20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 oldal 35.—
Szolzenyicin: Gulag szigetcsoport II 580 oldal 25.—
Makra Zoltán: Honvédelmi miniszterek szolgálatában 24.—
Teilhard de Chardin: Tudomány és Krisztus, 294 o., fele áron, portóval 12.—
— Az emberi energia, 250 oldal fele áron, portóval 12.—
(Mindkét könyv P. Rezek Román + OSB fordításában.)
Megrendelhető a könyv árának egyidejű be-küldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88, D-8000 München 50, BRD címen.

Csontos, Gózon, Tolnay...
MAGYAR FILMEK VIDEON!
Kérésre információt küldünk!
ADÁMFI VIDEO, ☎ (02 41) 17 33 55
Postfach 29, 5100 Aachen

MAGYAR KATOLIKUS KÖNYVÚJDONSÁGOK
Munkaközösségünk hivatásának tekinteti a magyar katolikus sajtótermékek — Agape, Életünk, Hitélet, Katolikus Szemle, Katolikus Szó, Mérés, Szív, Szolgálat, Teológia, Új Ember, Vigilia — és könyvek terjesztését. Kívánatra szívesen küldünk ingyenes mutatónyiszámot és árjegyzéket a jelenleg kapható egyházi kiadványokról. A megrendelt és raktáron lévő könyveket a leggyorsabban postán szállítjuk, a raktárukból kifogyott könyvek megküldésénél türelmet kérünk. Néhány írásmű készletünkben:

BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás, 1987-es kiadás 48.— DM
Ezt tudniillik tudni illik. Katekizmus kereső felhívásoknak 5.— DM
KIS: Megjelölve Krisztus keresztjével és Dávid csillagával 8.60 DM
KLEMM: Csak eszköz vagyok... Dr. Bathányi-Strattmann élete 9.60 DM
MÉCS: Arany gyapjú. Válogatott versek. 21.60 DM
MOODY: Élet az élet után, 1988-as új kiadás 15.— DM
ROBINSON: A bíboros (sikeres amerikai regény magyarul) 14.40 DM
SZABÓ: Az emmauszi úton, Hitünk megalapozása 20.— DM
TRAPÉ: Szent Agoston, Az ember, a lelkipásztor, a misztikus 36.— DM
Címünk: Katolikus Magyar Sajtó Munkaközösség, (német rövidítéssel) KUPA Distelfinkweg 21, D-8000 München 60 - Telefon: (0 89) 8 11 14 24

Szeretne egy **ÜRÖKLAKÁST?** De csak rövid idő óta él Németországban? ... Nem baj! Én megmutatom a hozzá vezető utat.

CSIKY - STRAUSS ANDRÁS

okl. közgazda, vagyoni tanácsadó,
An der Herrenwiese 92,
6000 Frankfurt 71, ☎ (0 69) 35 84 46

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségű árúinkat mindenhol ismerik!
RENDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű 1 kg 16.—
Friss kolbász 1 kg 15.—
Füstölt kolbász 1 kg 18.—
Száras kolbász 1 kg 20.—
Ha elégedett, mondja el barátainak!
Orig. Pick-szalámi 1 kg 32.—
Orig. "Szegedi" paprikás szalámi 32.—
Finom "Debreceeni" 1 kg 18.—
Paprikás "Pusztai" szalámi 1 kg 18.—
Krakoui paprikával v. nélkül 1 kg 12.—
Fokhagymás sonkaszalámi 1 kg 18.—
Sonkaszalámi Pol. Árt. 90 % sovány 22.—
Füstölt disznósajt paprikával 1 kg 12.—

Üzemünkben szeretettel várjuk!
Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!
Szállítunk utánvételel vagy számlára.

VIKTOR PÁL hentes-mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29
Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr

Nyulászíné Straub Éva: Öt évszázad címerei (sok színes képpel) 170.—
Haász: Magyarország (nagy, színes képes album) 110.—
Az Operaház, (színes nagy album) 85.—
Malonyai: A magyar nép művészete 1-5 kötetig 1.290.—
Bodó Pál: Svájci villa, regény 20.—
Berkesi: Szélségek 29.—
Benedek István: Csineva, történelmi regény, I., II., III., két kötetben 44.—
Aldrich: Es lámpást adott az Úr; Száll a fehér madár 50.—
Gulácsy: Nagy Lajos király 57.—
Gulácsy: Fekete völgyek 40.—
és még sok ezer könyv és hanglemek kapható. * Kérje katalógusunkat — postai válaszkupon ellenében megküldjük.
M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
Teichweg 10, CH-4142 Münchenstein-Schw.
☎ 0661/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten
— Inh.: O. Bayer —

Kreitmayrstr. 26 - 8000 München 2

Telefon: (0 89) 1 29 6393 és 4 30 44 98

NYITVATARTÁSI IDŐ:
csütörtökön, pénteken 8.30-18.00 óráig
szombaton 9.00-13.00 óráig.

Somlói juh fark 8.90
Balatoni olaszrizling 1 liter 5.70
Balatoni kékfrankos 1 liter 5.70
Debrő hárslevelű 6.80
Badacsonyi kéknyelű 7.20
Badacsonyi szürkebarát 7.30
Soproni kékfrankos 6.80
Villányi burgundi 7.30
Csopaki rizling 6.80
Zöldszilványi 7.30
Tokaji aszú 4 puttonyos 14.50
Tokaji aszú 3 puttonyos 12.50
Tokaji szamorodni 10.50
Vilmos körtepálinka 24.50
Kecskeméti barackpálinka 27.—
Cseresznyepálinka 24.50
Kosher szilvapálinka 32.—
Beverage Bitters (Unicum) 0.5 liter 16.—
Pick szalámi 1 kg 27.—
Csabai 1 kg 25.—
Gyulai 1 kg 23.—
Házi kolbász 1 kg 19.—
Disznósajt 1 kg 12.50
Véres- májas hurka 1 kg 12.50
Tarhonya, kockászta 1/2 kg 3.80
Paprika káposztával 0.7 liter 4.90
Paprika káposztával 2 liter 10.50

IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT MAGYARORSZÁGRA

FONTOS TUDNIVALÓK! ÚJ KOCSITÍPUS!!!

Már megrendelhető és mint mindig, vámmmentesen szállítható a

LADA „NIVA“ és az ára: **8,515.— DM**

1570 cm³ terepvaltó, összerakérmeghajtás, acéllemez karosszéria,

5 személyes, 3 ajtós, elől osztott, hátul osztatlan ülések.

Kérje részletes árlistánkat. Postafordultával megküldjük.

PÉNZÁTUTALÁSOK: 100.— DM = 2.826.96 FORINT.

Befizetések: M A G N U S GmbH „IKKA - Sonderkonto“

Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

GENERAL
AGENTUR

MAGNUS
G.M.B.H.
INTERNATIONALE REPRÉSENTANZ

MAGNUS GmbH
6000 FRANKFURT/M. 56
Im Feldchen 35
Telefon (061 01) 4 77 12
Telex: 4 18026 reise-d